

Naročnina mesečno 12 Lir, za inozemstvo 20 Lir — nedeljska dodatna celoletno 34 Lir, za inozemstvo 50 Lir. Ček. rač. Ljubljana 10.650 za naročnino in 10.349 za inserate.

Podružnica: Novo mesto.

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujega izvora: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Izaja vsak dan sputraj razen ponedeljka in dneva po prazniku.

Uredništvo in uprava: Kopitarjeva 6, Ljubljana. Redazione, Amministrazione: Kopitarjeva 6, Lubiana. Telefon 4001—4005.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana ed estera: Unione Pubblicità Italiana S. A., Milano.

Abbonamenti: Mese 12 Lire; Estero, mese 20 Lire, Edizione domenica, anno 34 Lire, Estero 50 Lire. C. C. P. Lubiana 10.650 per gli abbonamenti; 10.349 per le inserzioni.

Filiale: Novo mesto.

Velik uspeh nemške vojske v bitki pri Umanu

Ob Pripjetskih močvirjih so Nemci zasedli važno železniško križišče Korosten

Helsinki, 9. avgusta. Ip. Poročila z baltskega bojišča potrjujejo, da so nemške čete prispele na severno obalo Estonije in začele z novim manevrom proti zahodu proti Tallinu, kakor tudi na vzhodu proti Narvi. Medtem pa se ugodno razvijajo operacije nemško-finskih čet v Karelijski ožini. Velikansko je število ujetnikov, ki so jih Nemci ujeli v severni Estoniji. Plen je ogromen. V ostrih spopadih, ki so trajali koraj en mesec, so se sovjetske čete srdito upirale, toda finko-nemške čete so vendarle dosegle zmago.

Berlin, 4. avgusta. Ip. DNB poroča, da se od letal, ki so v noči na 7. avgust napadla Moskvo, le eno ni vrnilo. Napad je imel popoln uspeh. Kakor je bilo že javljeno, je bila v polno zadeta neka letalska tovarna. Kakor se je večeraj izvedelo, so v tovarni nastali številni požari, poleg tega pa je bilo tudi mnogo požarov v industrijskem delu mesta.

Berlin, 9. avgusta. Ip. Iz pristojnega vira je bilo objavljeno, da je nemško protiletalsko topništvo sestrelilo do sedaj 2500 ruskih letal. Večraj so oddelki strmoglavskih letal s posebnim uspehom napadli nekatere oddelke sovjetske vojske, ki so se umikali in sicer na severnem odseku vzhodnega bojišča. Ista letala so napadala železniške proge in ceste in so razdejala več mostov. Letala so tudi napadla kolone, ki so korakale naprej, avtomobilska vozila, oskrbovališča in druge naprave v zadnjem rdeči vojske.

Rim, 9. avgusta. Ip. Posebni dopisnik dnevnika »Piccolo« na vzhodnem bojišču je obiskal stanovanje sovjetskega političnega komisarja v Smolensku. Stanovanje je bilo luksuzno opremljeno in je bilo v križnem nasprotju z revščino delavskih hišic v okolici. V vseh sobah so na parketih ležale perzijske preproge, ki so bile vredne najmanj 100.000 lir. V shrambi je bilo 14 popolnih oblek iz angleškega sukna in elegantnega kroja in izredno dragoceno krzno za komisarjevo ženo. V delovni sobi so bili luksuzni fotelji iz usnja in najnovejši radijski aparat ter moderni gramofonski aparat z ameriškimi ploščami. V kotu so ležale razbite plošče Stalina govora, na stenah pa so bile Stalinove slike med slikami dvomilijevke. V neki omarji je bilo 100 steklenic žganja in viskija, ki pa so bile večinoma že prazne. Luk-suzna kopalka pa je bila zelo umazana.

Budimpešta, 9. avg. Ip. Dopisnik agencije Stefani na madžarsko-sovjetskem bojišču je obiskal koncentracijsko taborišče za ruske ujetnike in se pogovarjal z mnogimi častniki. Častniki so ugotovili, da so ti vsi bili iz boljševiške elite in da so imeli dovolj obširne pojme o evropskem zemlje-pisu in o evropski književnosti, niso pa ničesar vedeli o zgodovini, gospodarskem in socialnem ter ustavnem položaju posameznih držav. Častniki so izjavljali, da so jim politični komisarji pripovedo-vali, da jih bodo Nemci in njihovi zavezniki stre-ljali, če se bodo dali ujeti. Neki častnik je izjavil: »Dasi smo v koncentracijskem taborišču, se ven-dar lahko prepričamo o velikanski razliki v življenju v evropskih državah in sovjetsko Rusijo.

Helsinki, 9. avg. Ip. Uradno je bilo objavljeno:

V zadnjih 24 urah je sovražno letalstvo zlasti skušalo bombardirati naše prve črte. V vsej državi je samo en sovjetski bombnik nad Rauso za-mogel odvreči svoj tovor bomb, ko pa je skušal metati bombe na Cifalsavi, pa je bil sestreljen. V zadnjih dneh so se sovjetski padalci zamen spuščali v raznih delih naše države. V teh dneh je bilo sestreljenih 9 sovjetskih letal.

O bojih na suhem se je izvedelo, da so bili v odseku Aunus odbiti vsi sovražni protinapadi. Sovražnik se je vojskoval vedno z neutrudno vztraj-nostjo, vendar pa so finske čete napredovale po načrtu, tako kakor je bilo predvideno in določeno.

Nemško vojno poročilo

Hitlerjev glavni stan, 9. avgusta. Ip. Nemško vrhovno poveljstvo objavlja:

Kakor je že bilo objavljeno s posebno ob-javo, so nemške čete z junaškim sodelovanjem madžarskih skupin dosegle velik uspeh. V bitki pri Amanu sta bili 6. in 12. kakor tudi deli 18. sovjetske armade in skupno 25 topov gorske in tankovske divizije uničenih. Nad 103.000 za-jetih, poleg tega vrhovna poveljnika 6. in 12. armade, zaplenjenih pa je bilo 317 tankov, 858 topov, 242 protiletalskih topov, 5250 tovornih avtomobilskih vozil, 12 železniških vlakov in nešteto drugega vojnega gradiva. Krvave žrtve sovražnika znašajo nad 200.000.

Tesno južno od Pripjetskih močvirij so nemške čete po večdnevni bojih po nepreho-dnih gozdovih in močvirjih zavzele važno želez-niško križišče Korosten.

Tudi na prostoru pri Rostavlju, 100 km ju-govzhodno od Smolenska, so bile sovjetske sku-pine obkoljene in uničene, kakor je bilo ob-

javljeno s posebnimi objavami. Zajetih je bilo 38.000 mož, zaplenjenih 250 tankov, 359 topov in mnogo vojnega gradiva.

Nad Anglijo je letalstvo čez dan izvedlo obsežne polete. Pri tem sta bili sestreljeni dve angleški lovski letali.

Ponoči so bojna letala bombardirala več leta-lišč v Angliji. Dosegla so zadetke na letalih in le-talskih lopah. Na angleški vzhodni in južni obali so bile uspešno bombardirane pristaniške naprave. Nemška letala so ponoči uspešno napadla vo-jajske naprave ob Sueškem prelivu.

Pri letalskem napadu na angleško pomorsko oporišče Aleksandrijo v noči na 8. avgust so bom-be velike in največje vrste zadele plavajoči dok in manjšo angleško vojno ladjo.

Sovražnik je ponoči v severni in severozahodni Nemčiji in sicer na obrežnem ozemlju metal ru-šilne in zažigalne bombe in sicer na stanovanjske predele Hamburga in Kiela. Civilno prebivalstvo je imelo nekaj izgub. Nekaj sovražnih letal, ki so skušala napasti Berlin, je bilo odbiti s ognjem iz protiletalskih topov. Nočni lovci so sestrelili tri, mornariško topništvo pa en bombnik.

Bruno Mussolini je legel k počitku v rodni zemlji

Na mrtvaškem odru v Predappiu

Forlì, 9. avgusta. Ip. Vse mesto je bilo več-raj dopolne na nogah, da sprejme poslednje zems-ke ostanke Ducejevega sina Bruna. Notranjost postaje je bila izpraznjena. Četa letalcev in od-delek milicnikov sta izkazala zastopnikom oblasti vojaške časti, ko so se zbrali na peronu. Kmalu nato je prispel poseben vlak s truplom Bruna Mussolinija, z Ducejem in njegovimi sorodniki. Oficirji in skvadristi so dvignili krsto s truplom in ga odnesli na veliki trg pred postajo, kjer se je formalno pogrebni sprevod. Prišli so tudi člani Nacionalnega direktorija stranke. Takoj za krsto so se uvrstili Duce, njegova soproga Rachela in najbližji sorodniki, za temi najvišje oblasti režima. V avtomobilih so se za avtofugetomom s krsto Bruna Mussolinija odpeljali po Ulici 28. oktobra skozi gost špalir pripadnikov raznih organizacij in ljudstva. Forlìjci so se ob tej uri žalosti tesno strnili okrog Duceja, da mu tako izrazijo svoje globoko in intimno sožalje. Ves Forlì in vsa de-žela se je zbrala po ulicah, po katerih je sprevod krenil iz mesta proti Predappiu.

V Predappiu je bila že pripravljena dvorana novega Fašističnega doma, v kateri so krsto s truplom položili na mrtvaški oder. Oddelke letal-cev je tam izkazal pokojniku vojaške časti. Fa-šisti iz prvih časov fašističnega pokreta so truplo prinesli v dvorano. Sledili so ji Duce in njegovi. V dvorani, ki je bila vsa v črnem, so gorele velike sveče. Duce in njegova gospa, Brunova družina in njegov brat, so se dolgo časa zadržali ob krsti. Zupnik je blagoslovil truplo pokojnika. Nazadnje je Duce trdno in ponosno pozdravil zemske ostan-ke svojega sina in se je oddaljil. Sledili so mu tudi njegovi najbližji. Okrog 15 popoldne je pri-šlo prihajati v dvorano ljudstvo iz Predappia in okoliških krajev. Kmalu je bila vsa dvorana polna cvetja. Svečani pogreb zemskih ostankov Bruna Mussolinija bo danes dopoldne.

Forlì, 9. avgusta. Ip. Poleg najbolj izbranih zastopnikov je bil danes pri pogrebu Bruna Mus-

solinija v Predappiu navzoč takorekoč ves narod. Italijanski narod je globoko dokazal, kolikšna je bolečina, ki ga je zadel obenem z Ducejevim srecem. Krsta slavnega junaka je potovala z obale Tirskega morja na obali Jadrana in to poto-vanje je še enkrat dokazalo neizmerno ljubezen italijanskega ljudstva. Mladi junak je bil vedno med prvimi z vsjo svojo vero in z vsem svojim navdušenjem.

Poleg visokih zastopnikov italijanskih držav-nih oblasti so se danes dopoldne v Predappiu spontano zbrale velike množice italijanskega ljud-stva, prav tako pa tudi zastopniki vseh narodov, ki so pristopili k osi. Med najodličnejšimi zastop-niki tujih narodov so bili nemški veleposlanik von Mackensen, ki je zastopal Hitlerja, zunanega ministra von Ribbentropa pa je zastopal minister von Bismarck, polkovnik von Weltheim pa je za-stopal maršala Göringa. Vsi ti so položili tudi vence ob krsto. Bolgarski poslanik Karadžov je položil venec v imenu kralja Borisa, slovaški po-slanik Galvanek v imenu predsednika slovaške republike dr. Tisa, minister Perić v imenu po-glavnika in tajnik hrvatskega poslanstva v imenu maršala Kvaternika.

Japonski veleposlanik Horikiri je zastopal japonsko vlado, madžarski odpravnik poslov pa madžarsko vlado. Navzoči pa so še bili odpravnik poslov urugvajskega poslanstva, generalni po-oblaščenec za Albanijo z nekaj člani albanske vlade, guverner za Dalmacijo, državni tajnik re-publike San Marino.

Pred palačo Fašističnega Doma je cerkev, ki je posvečena sv. Antoniju. Med tema dvema stav-bama se je zbirala množica, pred vsemi pa od-delki vojske in milice. Bili so med njimi tudi za-stopniki nemške vojske in narodnosocialistične stranke. To nemško tovarništvo je bilo zopet zelo opaženo. Nad vsem tem pa so se vile številne za-slave direktorija Fašistične stranke in vseh Fa-šističnih organizacij. Med njimi je tudi zastava GUFa, katerega član v Rimu je bil Bruno Mus-solini.

Vse se je zbralo, da spremi in izkaže posled-njo čast Ducejevemu sinu, junaškemu letalcu, ki je legel k počitku v rodni grudi.

Sožalje Princa Piemontskega

Rim, 9. avgusta. Ip. Princ Piemontski je poslal Duceju naslednjo brzojavko:

»V trenutku, ko je Vaš Bruno padel v izpol-njevanju svoje dolžnosti, Vam, Duce, izrekam tudi v imenu Velike množice in najpriščneje so-žalje ob veliki nesreči, ki trga srce starejš in globoko žalosti vse prijatelje, ki ne bodo nikdar pozabili življenja in vzgleda Vašega tako ljublje-

Vojno poročilo štev. 431 :

Drzni izpadi v Vzhodni Afriki

Glavni Stan Italijanskih Oboroženih Sil objavlja:

Severna Afrika: Na bojišču pri Tobruku je bil sovražni napad, ki je skušal obkoliti nekatere naše postojanke, odločno odbit v noči dne 8. avgusta. Sovražniku so bile prizadejane izgube. Letalstvo je znova bombardiralo pristaniške naprave in utrdbe pri Tobruku.

Na bojišču pri Sollumu je v spopadu med motoriziranimi sredstvi nemška patrola uničila sovražne tanke in prizadejala sovra-žniku izgube in zajela mnogo vojakov. Naši lovci so v nizkem poletu napadli sovražne

čete in angleška motorizirana sredstva jugo-vzhodno od Solluma.

Ostali letalski oddelki so bombardirali obrambne naprave in ceste okoli Sidi el Baranija. Sovražna letala so izvedla polet na Benghazi in Tripolis. Nekaj škode in ne-kaj ranjenih med civilnim prebivalstvom.

Vzhodna Afrika: V Gondarju so naši oddelki izvedli drzne izpade in so raz-pršili sovražne oddelke ter jim prizadejali izgube ter zaplenili orožje. Sovražnik je po-novil letalske polete na Gondar ter povzročil nekaj škode.

nega sina. Vaš zelo vdani bratranec Umberto Savojski.

»Hvala za čast italijanskemu vojaku!«

Forlì, 9. avgusta. Ip. Po pogrebu Bruna Mus-solinija se je Duce približal inozemskim diplo-matom, ki so se udeležili slovesnosti in jim je izrekel naslednje besede:

»Zahvaljujem se vam za izredno čast, ki ste ji izvolili izkazati italijanskemu vojaku.«

Žalovanje v Splitu

Split, 9. avgusta. Ip. Ves Split je te dni du-hovno zbran okoli Duceja in iskreno obžaluje iz-gubo junaškega sina. Prefekt pokrajine je tolmačil čustva vsega prebivalstva, ko je poslal Duceju po-nošno brzojavko.

Belgrajski list

o Brunu Mussoliniju

Belgrad, 9. avgusta. Ip. Dnevnik »Obnova« ob-javlja uvodnik o smrti Bruna Mussolinija in piše, da se vsi pridružujejo bolečini Duceja v žalosti italijanskega naroda. List podčrtava, da je Bruno Mussolini lahko vzgled mladini. Sin voditelja veli-kega naroda noče uživati lagodnega življenja, am-pak se izpostavlja skrajnim nevarnostim in tako sodeluje pri veličini domovine. Njegova smrt je enaka smrti na bojnem polju, ker je padel kot vo-jak in kot rodoljub. Pošten duh požrtvovalnosti preveva sodobno evropsko mladino in ta duh bo vodil sile osi in narode, ki ji sledijo, k veličastni zmagi.

Žalost v Tuniziji

Tunis, 9. avgusta. Ip. Novica o junaški smrti ka-petana Bruna Mussolinija je bila tukaj povsod spre-jeta z veliko žalostjo, izvedeli pa so zanj po ita-lijanskih radijskih postajah. Zastopnikom zuna-njega ministrstva in italijanskim vojaškim zastop-nikom prihajajo od vseh strani izrazi prisrčnega sožalja, katerim se pridružujejo prošnje in spome-nice, ki izražajo največjo žalost tamkajšnjih mla-dinskih in drugih pomožnih organizacij.

Tudi v Tangerju je novica o tragični smrti Bruna Mussolinija izzvala veliko žalost in je žalo-vanje med prebivalstvom splošno. Listi objavljajo na prvih straneh slike o junaškem Ducejevemu sinu in iz njegovega življenja ter objavljajo tudi bese-dila brzojavk, ki so jih Duceju poslali Kralj in Cesar, papež, Hitler in drugi.

La politica aggressiva di Roosevelt smascherata

Berlino, 9. agosto. I giornali sottolineano i vari punti della documentazione diffusa dall'Agen-zia »D.N.B.« sulla politica aggressiva di Roose-velt nei confronti delle repubbliche sud-americane ed osservano che se i suoi piani, tempestivamente smascherati, hanno subito un fiero colpo, ciò non significa che essi siano stati stroncati, come sopra-tutto non significa che le mire aggressive statu-titensi non si siano già rivolte verso altri obiet-tivi. Come nota infatti »Voelksischer Beobachter«, con ogni mezzo si persegue oggi a Washington lo scopo di ottenere altre basi strategiche e punti di appoggio a Pernambuco, alla foce di Plata e al Capo Horn. Il grande salto sull'Atlantico eccita moltissimo il presidente Roosevelt e la sua atti-vità in tal senso non ha soste. A nord colla Groen-landia e l'Islanda ed i successi conseguiti sono già notevoli, da ciò non è ancora sufficiente. Di qui l'invio di ingegneri e di lavoratori verso l'Ir-landa settentrionale, allo scopo di compiere i la-vori preparatori alla installazione dei punti stra-tegici degli Stati Uniti in quel paese. Di qui gli accenni sempre più pressanti nei riguardi delle Azzore e delle isole del Capoverde. »Se i piani predisposti subirono qualche incaglio nella loro attuazione — nota l'organo nazista — e il vasto programma rimase a lungo allo stato di semplice abbozzo, ciò non significa che essi non possano ve-nire ampliati ed altri obiettivi non si possano per-seguire. Il »Times Herald« ha già lasciato cadere tra le sue righe il nome della Liberia; che po-trebbe diventare un comodo punto di appoggio per la flotta americana e da Pretoria si apprende che il nuovo addetto militare degli Stati Uniti del-l'unione sud africana sta occupandosi per ottenere la cessione di basi strategiche a Durban, a Si-monstown e nella baia di Walvisch. La politica bellicista americana si sta, insomma, rivelando in questi giorni in piena luce. E, come osserva la »Deutsche allgemeine Zeitung« oggi conosciamo con precisi dati di fatto le mire aggressive del-l'imperialismo del presidente Roosevelt e sappia-mo anche quale valore dare alle sue parole allor-ché egli vuol fare lo scandalizzato e vuole atteg-giarsi a difensore dei debili allorché blatera di imperialismo mondiale germanico. Il modo di agire del presidente degli Stati Uniti — scrivono ancora i giornali — è quello tipico di un gangster che con ogni mezzo vuole soddisfare le proprie avidi brame di impadronirsi di tutto ciò che può essere utile ai suoi incoffessabili fini ed interessi. Il »Lokal Anzeiger« nota che la grande quantità di punti strategici del Sud America che sono già in mani degli Stati Uniti, o sotto il loro controllo, o sono esposti alla eventualità di essere oggetto di aggressioni, dimostrano nel più eloquente dei modi lo stretto assedio posto dal Presidente Roose-velt alla vita delle venti repubbliche Ibero-Ameri-cane. (Stefani)

Zastopniki italijanskih dijakov v Sofiji

Sofija, 9. avgusta. Ip. Zastopstvo italijanskih dijakov je prišlo v Sofijo, da bi se udeležilo 16. kongresa bolgarskih dijakov, ki ga bo jutri odprl predsednik bolgarske vlade Filov.

Audaci sortite dei valorosi reparti in Africa Orientale

Il Quartier Generale della Forze Armate comunica:

In Africa settentrionale, sul fronte di Tobruk, nella notte sull' 8, è stato prontamente ricacciato con perdite un attacco nemico che tendeva ad avvolgere alcuni nostri capisaldi. L'aviazione ha nuovamente bombardato impianti portuali ed opere fortificate della piazza. Sul fronte di Sollum in uno scontro tra elementi meccanizzati una pattuglia germanica ha distrutto autoblinie nemiche, infliggendo perdite e catturando prigionieri. Nostri reparti da caccia hanno attaccato a volo radente a sud di Sollum trup-pa e mezzi meccanizzati britannici. Altre uni-tà aeree hanno bombardato apprestamenti di-fesivi e rotabili nei pressi di Sidi Barrani. Aerei nemici hanno compiuto incursioni su Bengasi e su Tripoli: qualche danno ed alcuni feriti tra la popolazione civile di Tripoli.

In Africa orientale vari nostri reparti hanno effettuato audaci sortite da ca-pisaldi della piazza di Gondar disperdendo nuclei avversari, infliggendole perdite e

Marijina božja pot na Dobrovi pri Ljubljani

»Med šmarnimi mašami« pravijo Slovenci dnevom med velikim in malim šmarnom. Dolenjci pravijo Velika in Mala maša. Gotova kmečka opravila se morajo opraviti v tem času. Tudi romajo radi v tem času. S seboj vzamejo potico in kruh iz nove pšenice. Na Brezjah je bilo v tem času največ romarjev.

Božjepotna cerkev na Dobrovi

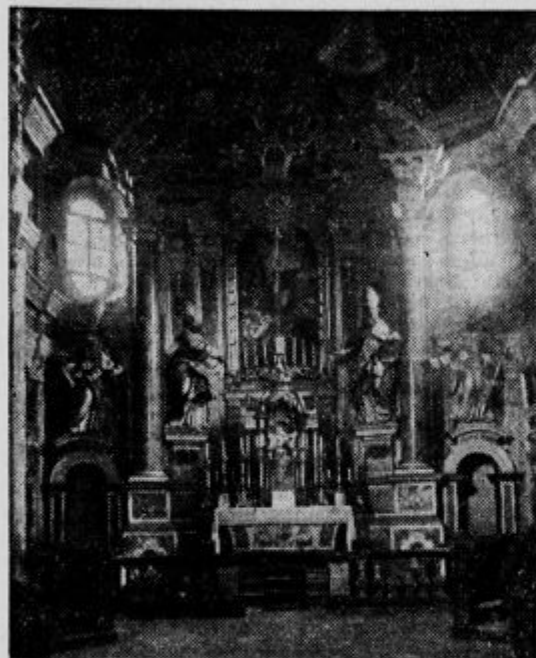
Ljubljancem, bližnja okolica, zlasti pa Gorenjci so pa romali nekdanj v tem času na Dobrovo pri Ljubljani. Je to najstarejša božja pot na Kranjskem, kakor pravi Valvazor. Pričetek božje poti ni ugotovljen zgodovinsko. Prva cerkev je bila pozidana leta 1231. Gotovo je, da so že veliko prej prihajali romarji. 500 let je ta cerkev služila Marijinemu češčenju. Leta 1711 so začeli zidati novo cerkev, ki je bila dovršena v letu 1716. Ze lega sama nas opozarja, da so morali biti posebni nagibi, da so postavili cerkev na tako samotni kraj, ko so vendar imeli na razpolago toliko drugih lepih mest v okolici. Ta nagib je ohranjen v legendi, da je pobožen pastir trikrat našel svojo čredo klečati pred Marijino podobo v leščevju. Postavili so najprej na tem kraju znamenje, potem pa cerkev, ko se je število romarjev večalo.

Do leta 1723 je spadala cerkev na Dobrovo pod župnijo St. Vid nad Ljubljano in so ondodni duhovniki oskrbovali tudi božjo pot na Dobrovi. Tega leta je bil pa nastavljen na Dobrovi samostojen vikar.

Niso ohranjeni zapiski, kako se je razvijala božja pot tedaj, ko je spadala cerkev pod šentvidsko župnijo, niti ko je dobrovsko cerkev opravljal samostojen vikar. Šele poročila vikarjev iz druge polovice 18. stoletja nam poročajo o velikem obisku romarjev. Iz druge polovice je ohranjen napis, ki je bil vklesan v kamnitni plošči, ki jo je darovalo mesto Ljubljana v zahvalo, da je Marija obvarovala Kranjsko deželo kuge, ki je štiri leta razsajala po Koroškem, Štajerskem, Hrvaškem in v Gorici. Plošča, ki je bila vzdignjena v stari cerkvi, ni ohranjena. Napis je bil latinski. V slovenščini bi se ta napis glasil takole:

»Najslavnejši božji Materi Mariji na Dobrovi, ki tako slovi zaradi velike množice ljudstva, ki prihaja semkaj iz bližnjih in daljnih krajev Kranjske k Njej, ki je ta kraj izbrala za kraj milosti in slovi po čudežih. Vso Kranjsko deželo je čudežno rešila kuge, ki je skozi 4 leta razsajala ob njenih mejah. V večni spomin hvalečnosti poklanja to Emona. V letu Gospodovem 1682. Od ustanovitve Emone 2904.«

Četrty vikar na Dobrovi je začel leta 1756 zapisovati razna uslišanja, ki so mu jih sporočili romarji. Do leta 1776 ima zapisanih 93 uslišanj

Notranjščina cerkve na Dobrovi

V drugi polovici 18. stoletja je božja pot silno cvetela. Gori omenjeni vikar poroča o »neštivilni množici, ki prihaja semkaj, da počasti Kraljico«. Isti poroča tudi, da je bilo nekatera leta po 200 maš med šmarnimi mašami in do 10.000 obhajencev. Da so mogli zadostiti številnim romarjem, je bilo na razpolago ob nedeljah po 11 spovednikov, ob delavnikih pa po 5. Ker cerkev ni posebno velika, so bile spovednice postavljene v dolbinah v zidu na severnovzhodni strani cerkve. Ta zid je še ohranjen. Maševali so duhovniki v cerkvi, ob velikem navalu romarjev pa je bila pridiga in maša v kapeli na pokopališču, ki je imela zidano steno samo na južni strani, druge strani

pa so bile odprte. Obok in streha sta bila oprta na dva stebra.

Mrzle reforme cesarja Jožefa II. so težko zadele tudi dobrovsko božjo pot. Romanja so morala prenehati. Vse, kar je spominjalo na božjo pot, je bilo odstranjeno. Tako so morali posekati vse leske, ki so rastle še tam okrog. Prvotno se je namreč imenovala božja pot »Marija v Leščevju«, ker je pastirček našel Marijino podobo v leskovem grmu. Ko je prenehala pihati mrzla sapa jožefinizma, je leska na severnovzhodni strani zopet ozelenela in stoji še danes, a božja pot ni več tako oživila kot v prejšnjem stoletju.

Ko je zaslovela božja pot na Brezjah, so začeli posebno Gorenjci obiskovati to božjo pot. Iz bližnje okolice pa so prihajali in še vedno prihajajo v prav obilnem številu na Dobrovo. Ko Slovenci ne moremo zaenkrat romati k brežjski Materi božji, bomo sedaj gotovo prišli k dobrovski Mariji.

Poskrbljeno bo, da bodo mogli vsi romarji opraviti romarsko pobožnost in se udeležiti odpustkov, ki so bili nazadnje dovoljeni s pismom Leona XIII. z dne 26. avgusta 1879. Po tem pismu prejme vsak romar, ki od I. večerice pred Marijinim Vnebovzetjem do II. večerice nedelje po Marijinem rojstvu obišče cerkev M. B. na Dobrovi, prejme sv. zakramente in v njej moli nekaj v papežev namen, popoln odpustek. Ta odpustek se more nakloniti tudi dušam v vica. Za spovedovanje bodo ves čas na razpolago štirje duhovniki. Ob nedeljah bo vsako uro od 6 naprej sv. maša do 11. Ravno

tako oba praznika. Popoldne bo ob pol 4 najprej ura molitve pred Najsvetejšim, kjer bomo prosili Jezusa in Marijo za blagor domovine in za mir med narodi. Nato bo kratek govor in pete liturgije Matere božje. Ob delavnikih bodo maše od 7 naprej. Če bi posamezni romar ali skupina romarjev želela ob delavnikih mašo ob določeni uri, naj sporoči svojo željo osebno ali pa pismeno na župnijski urad na Dobrovi pri Ljubljani.

Marsikateremu še ni znano, kje je Dobrova in kako se pride semkaj. Vse te opozorimo, da leži Dobrova v bližini Ljubljane, zahodno od nje. Če hočete priti peš, se pelji s tramvajem do Viča, od tam imaš potem še 5 km poti do Dobrove ali po banovinski cesti ali pa zaviješ kmalu, ko prideš na Vič, proti vasi Vrhovce, pod gradom Bokalci, po stranski, senčnati poti. Pazi, da boš pri križu, ki je na tvoji levi, krenil čez brv na desni breg Gradašče, potem ti bo pa cerkev, ki jo boš videl, kazala pravo smer. Če se pa rajši voziš, pa se pelji s tramvajem ali pa pojdi peš k gostilni »Pod staro lipo«, tam stoji avtobus, ki odpelje od nedeljah ob pol 8 jutraj in ob pol 1 popoldne proti Polhovemu gradu. Če bo več romarjev čakalo, bo tudi vozil posebej na Dobrovo in nazaj v Ljubljano. Ob delavnikih bi bil avtobus za Dobrovo na razpolago večjim skupinam od pol 8 naprej, potem ko je pripeljal iz Polhovega grada in iz Horiula. Priporočamo pa vsem romarjem, da vzamejo za prigrizek kaj s seboj. V gostilni pri »Mežnarju«, takoj pod cerkvijo, bodo mogoče dobili tudi kaj malega.

Kurešček

Vrh lepega razgleda in oddiha

Kurešček, božja pot in izletna točka nad Barjem.

Ljubljancem nismo vedeli, kako lepa je naša Dolenjska! Šele pred kratkim smo odkrili Poljevo, tudi Kurešček nam ni bil neznan, da bi se pa ogrevali za te lepe, zelene griče, še dolgo ne.

Namesto bleščočih se skalnatih skladov gorskih velikanov, namesto krševitih kozorokskih stez, klinastih plezalskih gazi in širokega domorskega obzorja z veličastne samote, najde sedaj človeško oko na teh zelenih hribih odpočitek, kakor da bi na razbeljeno peščeno slepoto dal mile naočnike z barvami trave, bukovja, smrečja in pisanih prog ljubkih njiv in senožit. Velika monumentalnost visokogorskega občutja se je spreminila v ljubko domačo idilo, donebnesni vzpon v prizemski oddih, in mesto kozorogov in orlov, živalskega okolja skalnatih pečin, poslušaj vsednevno kukanje kukavice, gledaš, kako brani koklja piščeta pred kanjami, slediš ukročeno srnico in opazuješ postovko, ki melje, melje čas sebi in tebi. Tako Dolenjska je prav v slogu današnjega časa, ko se je vse iz velike prostranosti in širokih vrtoglavih dimenzij strnilo v majhnost, v domačo idilo, v intimnost, v tih pogovor. Umikaš pa se prav toliko iz sveta, da si še sredi njegovega dogajanja, kajti danes se resničnost ne da zapustiti za mesec dni, komaj za štirinajst dni. In zato je Dolenjska ugašena kot nalašč za čustvovanje današnjega slovenskega človeka, zato je njena lepota najlepše darilo današnjemu izletniku in njen mir, najbolj prikladen današnjemu negotovemu hipu. In Ljubljancem, ki bo hotel za nekaj dni uteči mestnemu prahu in mestni nervoznosti, bo skočil na kolo ali na avtobus in šel na Dolenjsko, to pokrajino, ki se je odprla izletnikom in ki je izletnik šele sedaj spoznal ter spregledal, da jo bo treba izletniško osvojiti in prilagoditi tujkemu prometuc. Jasno je stopila pred oči zamujenost trenutkov v preteklosti in še jasneje naloga bodočnosti, ki naj Dolenjsko dvigne v vseh pogledih na raven, ki smo jo dosegli drugod in ki je danes pogrešamo v svojem majhnem domu, majhnem, toda lepem. In če kdo ne ve, kako lepa je Dolenjska, naj se kakšno nedeljo napravi na pot in stopi na Kurešček, ta prvi in najbližji razgledni stolp na Dolenjsko, ob Barja do Kočevja in čez do Gorjancev.

Kurešček! Marija, Kraljica miru, stoluje tam že nekaj stoletij. Romarske procesije so se nekoč vile po teh gričkih h kraljici miru, pa so se obnovile pred letom, ko je bila naša molitev najgorenejša prav k tej Mariji, Mariji, ki varuje naš mir in mir narodov. Od Iga preko Golega in potem po ravnem do pod vrha, kjer iznad bukovja in smrečja gleda prijazna cerkevica na Dolenjsko in na Gorenjsko čez Barje v Ljubljano in čez k Šmarni Gori, pa po loških hribih preko Blegaša na sam Triglav, ki se v jutru in večeru žari kot zlata krona naše zemlje. Po tej poti, kjer so romale procesije, še danes hodijo izletniki radi, kajti pot je ves čas položna napeta, lepa, široka, šele ob koncu gozdno vozna, nič težavna, prav tako zmogljiva za starčka kot majhnega otroka. Kako čebja tak otrok ves čas ob poti, nabirajoč rožice in sprašujoč za vsakega ptica, ki leti čez glavo. Pa je še druga pot iz Zelmele, kamor lahko prideš s Turjaškim avtom do Zogarja, se spustiš v dolino, nato pa vzpeniš v hrib. Je precej krajša, pa zato bolj strma, toda gozdna ves čas do Rogatec, potem pa gre čez senožit navkreber do vrha. Kakšno veselje za otroka, če ti preleti pot plaha srna z mladiči, ki jih je mnogo po teh gozdovih? In če ti omagaže otrok proti koncu, mu pravi samo pravljice ali pa legendo, kako je Marija hodila po tej poti, da je prišla na vrh, kjer so ji sezidali dom, pa ga boš tako pripeljal ob roki prav do cerkve, kjer bo lahko opoldan po-

zvonil, ali pa vsaj poprijel za vrh, kar bo njegovo največje doživetje. Ni na Kureščku mežnarja, pa čeprav je sedaj fara in je vsak dan sv. maša, v nedeljav pa včasih še več. Za vsakega lepa prilžnost za tiho molitev in priporočitev sebe in naroda Kraljici Miru, miru lastnega srca in viharja sveta!

Kurešček — vrh odpočitka in oddiha. Lepega razgleda. Postavi se pred kočo, ki ti nudi še danes vsega, kar poželiš, in boš videl vso Dolenjsko. Čez Rogatec se ti odpre pogled čez Turjaško cesto k sv. Aheu in sv. Petru in čez Grosuplje in litijske griče v moravško in zagorsko hribovje in

Idila na Kureščku.

preko na Štajersko. Čez Visoko, cerkvico malo niže, ki je umetnostno zgodovinsko zelo pomembno hranilišče fresk Janeza Ljubljandana, vidiš pod sabo Turjaški grad in potem čez na dolenske hribe prav do Gorjancev. Preko Zapotoka in nove šole vidiš bela stolpa velikolaške cerkve, in malo višje sv. Gregorja ter dalje kočevske hribe, ki se čez bloško planoto spuste na Notranjsko, da, celo kočevsko farno cerkev ti razloči oko ob jasnem dnevu. Vse to je Dolenjska od Barja do Kočevja. Za hrbtom ti zakrivajo hribi Krvave pečine in Krim pogled proti Rakitni in Menišiji, zato pa se ti odpre na levi pogled čez vse Barje z ravno lžansko cesto do Ljubljane, ki se zdaj v noči ne svetlika s tisočji luči kot včasih, Šmarne gore, Kamniških planin in Karavank, pa preko do Julijev do samega Triglava! In potem se spušta preko Blegaša in Ljubnika v horjulске in šišenske hribe in se poniža do Barja, ki ga potem zakrije lepa planota Golega nad Igom. To je obzorje tega lepega razglednega stolpa onkraj Barja na višini skoraj 900 metrov, ki kaže naprej na Dolenjsko, preko Zapotoka, Velikega Osolinca in Roba na Velike Lašče, in od tam k sreč naše Dolenjske.

To je užitek Kureščka, ki izletniku pomiri oči in dvigne sree, da je vesel lepote domačega kraja in miru pod plaščem in varstvom Kraljice Miru s Kureščka!

KIS za vlaganje sočivja
znamke »VLACET«, priznano
dober prodaja drogerija
KANC, Ljubljana, Židovska ulica 1

Več srčne kulture

Morala se mora dvigniti, se mora zopet obnoviti! To nam velela ura, katero preživljamo; to je glas božji, ki ga slišimo iz razvalin in ruševin mest in dežel.

Te ruševine so le posledica moralnih ruševin. Saj morala nima več cene, njen kurz je po vseh deželah globoko padel.

Vsi moralni pojmi so prevrnjeni. Kar je bilo prej sramota, je danes čast. Lagati je dovoljeno, samo če ti koristi; goljufati smeš, samo če moreš. Kar se je nekdanj iz sramu prikrivalo, se danes javno kaže.

Na moralo svet ne polaga več važnosti. Kaj pa je morala? Isto, kar srčna kultura. To pa je tožba vseh razsodnih ljudi, da je moderna šola — po nekaterih deželah — srčno kulturo skoro dočela zanemarjati; vsa šolska izobrazba je merila in meri le na znanje. Znanje moraš — živíš lahko, kakor hočeš! To je napisano pravilo moderne šole.

Koliko šol, kako raznovrstnih in visokih, koliko stroškov s temi šolami — povejte mi pa: ali so ljudje zaradi tega kaj boljši?

Kaj rečete na to?... Čudite se, kako si drzne kdo kaj takega vprašati! Sovražnik šole, omikel Huj, kako nazadnjačstvo!

In vendar! Dovolite vsaj, da stavim to vprašanje! Ne prikrivajte si resnice, če tudi se ne sliši prijetno! Povejte, govorite, recite, če so ljudje v nekaterih državah danes — po tolikih šolah — moralno kaj boljši, kakor so bili prej? Ali je morda danes manj kaznjencev po ječah, manj hudodelcev, manj tatvin, manj goljufij, manj poverb, manj pijanosti, manj surovosti, manj pobojev, manj krivih priseg, manj detomorov — če ne rojenih, pa nerojenih otrok — manj trdosrčnosti, manj krutosti, manj ovađustva (!), manj sebičnosti, manj zavisti, manj sovraštva, manj samomorov, manj neznačajnosti, nevaležnosti, kakor prej, ko toliko šol ni bilo? Ali niso recimo na primer očetje in voditelji komunizma dovolj izobraženi? Pa take krutosti uganjajo, da moramo strmeti, kako je kaj takega v času tako visoke kulture mogoče! In tako dalje!

Znanja seveda veliko več. In znanju vsa čast! Temu časti nihče ne odreka. Toda rečeno je bilo že v tej razpravi, da človeka ne dela obleka, pa tudi glava ne, marveč srce, značaj. Čimveč znaš, a če si pokvarjen značaj, tembolj je tvoje znanje človeštvu nevarno. Koliko ljudi znanje obrača samo v zlo! In če ga tudi v dobro, — ali pa to »dobro« človeštvo res osrečuje? In končno človek hoče le srečen biti. Vse učenje in ves napredek ima končno le ta namen, da bi bil človek bolj srečen. Če pa srečen ni, kaj pomaže vse učenje, ves napredek? Gonilna sila vsega človekovega delovanja je samo želja po sreči. Kar ti služi k sreči, to je zate dobro; kar ti prinaša nesrečo, to ti je slabo, pa naj je še tako bleščče in sloveče.

Tehnika je danes na takem višku, da prednamci o tem niso sanjali: Telegraf, telefon, radio, kino, zrakoplovi. Čudovito, čudovito! A zakaj se danes rabi ves ta občudovanja vredni napredek?

Tehnika in kultura — to sta dva različna pojma. Zmota je v tem, da ju ljudje istovetijo. Vse je danes boljše, kar človek rabi, kar človeku služi, — samo človek ni nič boljši. Vse je popolno, vse dovršeno — obleka, oprava, orodje vsake vrste, prometna sredstva in vse drugo — ali pa je človek tudi popolnejši, dovršenejši?... Kdo more to trditi?

Človeka je treba dvigniti, boljše ga napraviti, kar je isto kakor: moralo, srčno kulturo je treba dvigniti. To je, kar nam velela sedanja ura!

Zavitki za vojne ujetnike

Pokrajinski odbor Rdečega križa v Ljubljani je prejel od Pokrajinskega poštneega, brzojavnega in telefonskega ravnateljstva v Ljubljani naslednje sporočilo:

Otvorjen je paketni promet iz tamkajšnje pokrajine za jugoslovanske vojne ujetnike v Nemčiji. Poštam so bila izdana naslednja navodila: Generalna direkcija pošte in telegrafa v Rimu je z odredbo štev. 739.579 od 24. julija t. l. dovolila sprejem paketov pri poštah Ljubljanske pokrajine, naslovljenih na jugoslovanske vojne ujetnike v Nemčiji. Dovoljeno je pošiljati pakete do težine 5 kg brez označene vrednosti in brez odkupnine. Vrh naslova na spremnici je treba staviti označbo: »Le colis pour le prisonnier de guerre«, ravno tako na paketu. Poštnih pristojbin za pošiljanje teh paketov ni nobenih. Omot paketov mora biti trpežen, po možnosti škatal, zavita v platno ali povosčeno platno. Za pakiranje tako znotraj kot zunaj se ne smejo uporabljati časopisi in ne tiskovine. Priložiti se ne sme nobeno pismeno sporočilo, pač pa je dovoljeno vložiti v zavoj kopijo naslova, seznam poslanih predmetov ter naslov pošiljatelja. Paketi smejo vsebovati samo naslednje predmete: nepokvarljiva živila (rastlinska), vojaške uniforme, ki ustrezajo vojaškemu činu ujetnika, perilo, nogavice, obutev, milo, toaletne predmete (ne v tubah in steklenicah, pač pa samo v škatalih), igre, godbene instrumente, knjige, ki ne razpravljajo političnih vprašani ter igralne karte. Za predajo teh paketov se uporabljajo mednarodne poštne spremnice, katerim je treba priložiti dve izpolnjeni carinski deklaraciji. Na spremnicah mora biti označena natančna vsebina v francoščini. Te pakete in spremnice morajo pošte usmerjati na pošto Ljubljana 2, ki jih odpravlja pošti Trieste, Pacchi Dogana.

Naročite „Slovenčev koledar“!

Rdeči križ poroča

Na poizvedovalni oddelček je prišlo nekaj obvestil o pogrešanih. Svoje prosimo, da jih dvignejo v pisarni na Miklošičevi cesti 22b. Capulović Jovan, Ilc Franc, Meše Anton, Rejec Ciril, Tomažič dr. Danilo.

Pošto naj dvignejo: Andjelkovič b. poručnik, Devetak Sonja, Gračnar Matilda, Einspielerjeva 19, Grill Andrej, Zvezdnikarjeva 18, Grohar Viktor, Šiška Hribar Helena, Jegličeva ulica, Hribar Vida, Mariborska 21 Knez Franciška, Viška 13, Krasovec Franciška, Tugomirjeva 27, Modic Ludvik, Vič 164, Osolin Miha, arhitekt, Sv. Petra c. 6/II, Penko Pavle, policijski agent, Pokorn Ivana, Rožna 5/I, Potokar Sanka, Na peči 23, Stepic Dušan, Lepi pot 15, Verdonik Edo, Dramsko gledališče, Vigele Ferdo Dolenjska c., Vittori Karel, Vič-Glince 4, Vreček Anton, Sv. Petra c., Zagar Betka, Vič 161.

Namesto venca na krsto ge. Šubičeve iz Poljan nad Skofjo Loko je darovalo uradništvo t. t. »Slovenia Transport«, Ljubljana L 100.—, neimenovani pa je daroval L 200.— Rdečemu križu. Plemenitim darovalcem iskrena hvala.

Naročajte »Slov. koledar«

ZA DRUŽINO IN MLADINO

Konzerviranje sadja in zelenjave

Kvarjenje, t. j. gnitje, plesnoba sadja in zelenjave povzročajo majhne, nevidne glivice, ki jih je mogoče ugonobiti ali pa ovirati v razvoju, če jih izpostavimo veliki vročini. Izkazalo se je, da se sadje in povrtnine ne pokvarijo, povrh pa še obdržijo prvotno barvo in okus, ako jih izpostavimo nekaj časa primerni vročini v takih posodah, v katere po vkuhanju zrak nima dostopa.

Vročina torej uniči kvarne glivice in klice. Na ta način se je torej začelo konzerviranje sadja, povrtnine in drugega sočnega.

Navadne steklenice za kompot, katere gospodinjke zavezujejo s pergamentnim papirjem, so sicer že dolgo let v rabi, vendar pa se zdavnaj niso tako prikladne kakor patentne steklenice. Navadne steklenice lahko uporabimo za sadje in povrtnino le, če jo shranjujemo v močni sladkorni ali solni raztopini, v kislu, rumu ali finem špiritu. Tu je ohranjanje vpliv pripisati manj kuhanju kakor pa omenjenim raztopinam, deloma pa tudi lastni gostoti.

Čim slabše so raztopine, tem slabše se tudi vloženo sadje konzervira, zelenjava in jedila se tem hitreje skaze. Neugodno vplivanje zunanega zraka pa se skuša preprečiti tudi s tem, da se na vrh sadja ali sočnega nalije čisto olje ali raztopljeni loj, ali pa, da se površina pokrije s papirjem, namočenim v čistem špiritu ali rumu. To zadnje se prakticira zlasti pri marmelah in strjeninah.

Shranjevanje s pomočjo raztopin zahteva zelo natančno delo in pa suho shrambo. Pergamentni papir pa je treba pred uporabo zmočiti, da ga je mogoče tesneje pritrditi.

Pri navadnih kompotnih steklenicah je treba za shranjevanje sadja veliko sladkorja, kar zelo močno podraži jedila. Razen tega presladka jedila človeku kmalu preseda in sadje izgubi povrh tega svoj prvotni naravni okus.

Vse drugače pa je pri patentnih steklenicah. Te so sicer dražje, vendar pa se izplačajo, ker se raba sladkorja ravna po okusu posameznika. Pri bolj sladkem sadju sploh sladkorja ni treba. Pri patentnih steklenicah se rabijo razni dodatki kakor so sladkor, sol, kis itd., ampak so potrebni le v toliko, da zboljšajo jedilom okus. Konzerviranje temelji tu le na dejstvu, da z razgretjem udušimo kal kvarjenja v kozarcih in preprečimo vstop zraka v steklenice. V patentnih steklenicah sadje in zelenjava ohranijo svoj prijetni okus.

Za dobro konzerviranje je potrebna najstrožja snaga v vsem: v priboru in stvarih, ki jih mislimo konzervirati. Jedila, katera bomo konzervirati, naj bodo vedno sveža, ker se blago, o katerem sodimo, da se je pričelo kvariti, tudi po vkuhanju, še naprej kvari. Sadje in povrtnino moramo v steklenice tesno vlagati. Sadje je navadno treba zaliti s sladkorjem, povrtnino pa s solnato raztopino ali pa prekuhanjo vodo.

Zelo je važno, da niso steklenice prepolne. Preden polagamo na steklenice gumijevе obrobe, se moramo ponovno prepričati, če so čiste.

Ako je prišla pri vlaganju sadja kakšna tvarina na gornji rob steklenice, moramo ta rob obrišati. Ko so tako steklenice napolnjene s sadjem ali drugimi živili, pričnemo z vkuhanjem ali segrevanjem. To storimo v posebnem loncu, med steklenice pa, da se ne starejo, denimo lesno volno ali pa snazne cunjce.

Izkušnja je določila za razne vrste sadja in povrtnine posebno toploto in pa čas, kako dolgo naj ta toplota vpliva, da ostanejo vkuhanje reči nespremenjene, pa vendar konzervirane. Jagode je treba vkuhati 15 minut pri 75 do 80 stopinj C, hruške 30 minut pri 90 stopinj C, grah, fižol eno uro in pol pri 100 stopinj C itd. Prekoračenje teh meja se lahko mašuje. Ako segrevamo premočno, ne preprečimo kvarjenja, če pa segrevamo spet predolgo ali preveč, se nam živila lahko razkuhajo ter izgube prvotno obliko in okus. Izkušnja tudi uči, da je dobro za nekatera jedila, če se vrši po nekaj dneh prvega konzerviranja drugo vkuhanje. Prvo segrete zadušijo sicer kvarne glivice in bakterije, ne pa vedno njihove trose ali klice, katere se v nekaj dneh razvijejo v glivice in bakterije. To moramo zatreti z drugim vkuhanjem.

Čas vkuhanja se ne računa od tistega trenutka, ko smo postavili posode k ognju, ampak šele od tistega, ko je bila dosežena predpisana toplota. Vkuhati je treba počasi, to se pravi, paziti je treba, da voda ne vre valoma. Steklenice ne jemljimo prej iz vroče vode, preden se ni voda že ohladila. Po konzerviranju moramo steklenice hraniti na suhem, hladnem in suhem prostoru. Prostor ne sme biti presvetel in tudi ne na prepihu. Pri premočni svetlobi konzerve obledijo. Ko je konzervirano sadje ali zelenjava na policah, se je treba večkrat prepričati, če pokrovi dobro drže. Če je kateri pokrov odjelen, se mora vkuhanje ponoviti, če se jedila že niso do tedaj pokvarila.

Da se o tem, če so konzerve dobro pripravljene, hitro prepričamo, denimo steklenice prve dni na kakšen toplem prostoru. Tu se začne kvarne glivice hitro razvijati, ako imajo sploh še kaj življenjske moči v sebi. V takem primeru pokrovi kaj hitro odstopijo. Če odstopijo, se mora ponovno vkuhanje hitro izvršiti. Ako pa pokrovi dobro drže, je to znak, da je bilo prvo vkuhanje dobro opravljeno.

Domov s počitnic!

Na balkonu so stali kovčegi: od takega iz svinjske kože pa do tistega iz krokodilove kože in še eden prav majhen... ki je... hrr... videti, kot bi bil iz pasje kože. Na vrtu se rumeno listje igra skrivalnice.

Zdravil sem k morju: »Zbogom!«

»Pljuski in čofe!«

Uf, kako je nevljudno to morje! Jaz se lepo poslovim, a morje mi pljusne vodo v glavo.

Od pletenih kabin za kopanje so ostala samo rebra. Nebo ima barvo brljavega psa. Zvezde so se priklonile s svojimi glavami. Hudo mi je. Pa zbogom in na svidenje! Nikoli vas ne bom pozabil!

Poslovil sem se tudi od gozda. A gozd me ni prav nič razumel: zašumel je, zašušal...

Kaj se zmeni gozd za malega Mikija!

Poslovil sem se tudi od branjke. Tudi ona je žalostna. Sezona je konec, ona pa še ni mogla razprodati vseh svojih smrdljivih rib-jih konzerv.

Vso pot so mi nagajali kovčegi in nisem mogel prav nič misliti. Zinka je slabe volje ko kaka kaznovana papiga. Zelo je zrasla o počitnicah in je močno opaljena. Polno glavo ima težkih vprašanj, pa prijateljic, raznih slik za barvanje, meni pa ne privošči niti pogleda.

Pa ni trebal Briga me!

Doma se bom sprizajnil s sosedovim Foksom, vse drugo me naj v uho piše... (Jako rad imam take besede, ki prav nič ne pomenijo.)

Dopotovali. Opotovali. Potovali. Otovali. Tovali. Ovali. Vali. Ali. Li... To sem napisal zato, ker so takile dovpti, ki si jih ljudje pripovedujejo in hočem biti tudi jaz dovpten.

Vratarkina Kuštrovka me je pogledala od strani in se je obrnila in šla proč. Glej jo no, groficio! No, prav! Saj se znam tudi jaz ponašati. Le čakaj, ko bom dobil zlato kolajno na pasji razstavi, se boš kar razpočila od jeze v svojem brlogu!

Joj, kako je v stanovanju tesno! Obzorje je kar pred nosom, gozd iz grmičja se kar preskoči. Nikogar nimam, da bi se igral z njim. Zinka se uči v šoli o neklih tropičnih krajih. Kuharica se jezi in si neprestano briše usta. Le čakaj, nekoč ti bom vse pojedel, potem si pa ne boš mogla za kaj ust brisati!

Na balkonu šušlja uvelo listje. Zmeraj prihaja k nam en in isti vrabec. Jaz mu drobim kruh, on pa skaklja krog mojega smrčka in me kljuva s kljunčkom.

Sinoči sva se takole nekako pogovarjala:

»Kje stanuješ, ptička moja?«

»Povsod.«

»Kako — povsod? Ali imaš očka in mamo?«

»Mama je v drugem delu mesta, a očka je sfrčal daleč ven v neko vas.«

»Kaj pa vendar počneš, ko si tako sama?«

»Skakljam okoli. Pa poletim visoko nad vrt, posedam malo na poljih in tako dalje. Ti si zares dober z menoj. Zmeraj mi daješ drobtinice in tako nisem nič lačen.«

»Pa ti je hladno? Zdaj bo že jesen...«

»Kje neki! Saj imam perje! Čiv-čivik!«

Lej no, vrabci so se stepli! Hej, hej, le čakajte! Tudi jaz vas bom...«

Frrr... ga že ni! Moj Bog, zakaj še jaz nimam peruti!

Uf, kar zebe me. Včeraj je odpovedala centralna kurjava in mene samo zebe in zebe.

In zmeraj bi spal. Podnevi spim, zvečer spim in ponoči spim.

Zinka pravi, da imam spalno bolezen. Mama pa reče, da sem star in učiteljske glasbe trdi, da imam malarijo...

Joj, na onega samega psa je padlo toliko boleznij!

Mojega dnevnika je konec. Pa saj tudi pisati nimam več kaj. Uf, ko bi bil medved, bi odšel v gozd, pa bi se skril v brlog, bi si šape namazal z medom in bi spal, spal...

Da ne pozabim — napisati moram, kaj se mi je sinoči sanjalo! Da smo vsi odpotovali nekam na jug, na sonce. Zinka in mama sta odšli v jedlini vagon, očka pa je zaspal (on v vagonu zmeraj spi). Meni pa je bilo hudo, kako da tudi mene niso vzeli s seboj! Iz kovčega pa je nekaj zamijavkalo, češ:

»Zato, ker je psom v tak vagon vstop prepovedan. Mačice pa lahko gredo vanj. Toda psi — fej — pa oprostite!«

Saj veste, da sem kar pobesnel in se z zobmi zagrizel v tisti kovčeg... in sem se zbudil.

Tale svoj dnevnik prebiram. Kako bi bilo, če bi ga kdo založil in bi izšel kot knjiga? Razume se, da z mojo sliko in mojim avto-gramom. V sleherni hiši, kjer je kaj majhnih nožic in glavic s pentljami, a tudi brez njih, bi poznali ime: Mikie!

Zinka spi, ura tik-taka, hišnica smrči, o, saj jo slišim skozi strop.

Na svidenje, gospoda moja, zbogom poletje in vse tisto cvetje, fantički in punčke, očke in mame, dedi in babice...

Mislil sem, da se bom razjokal, a namesto tega sem kihnil.

Zdajle napravim veliko. Hov!

Spet me je bolha ugriznila!

Pa prav v tem ganljivem trenutku... O, te pijavke psovi!

Prijatelj mladine, dobri in ljubeznivi Foks Miki.

KONEC

Kis, ki nadomešča olje. Za tak kis potrebujemo: Sedem litrov vode, en liter črnega dalmatinskega vina, dva dela octove kisline in tri žlice medu. Vodo, vino in octovo kislino zlijemo skupaj in dobro premešamo. Med raztopim v vroči vodi in pridenem tekočini ter ponovno dobro premešamo. Potem pustim kako uro stati, nakar nalijem v steklenice in povežem s krpicami, da se kis ne napravi. Čez 14 dni steklenice zamašim z zamaški. Kis spravim na kuhinjsko omaro ali na kak drug, suh prostor.

Želja

V plesnem opoju bi rada po poti romala, koncu in miru naproti, zdaj lahko in v ritmu, zdaj divje, silneje, kakor se gibljejo rože in veje na vrtu v jeseni — ko čakajo smrt.

Dvignila roke bi, spet jih spustila, da bi se rož in prsti dotaknila, ki v vlažnosti svoji po miru diši, da bi si izmila pekoče oči — z roso večerno, ko pada na vrt.

V plesnem opoju bi rada na poti dom svoj pozabljala v zvokih in v zmoti, in zadnji bi kelih gorja in bolesti spraznila rada v opoju na cesti, — kot rože na vrtu — ko čakajo — smrt.

(Pučko Marija).

Dež me je dobil...

Kaj storim s premočenimi oblačili?

Poletni dež je večidel precej zahrbljen. To se pravi, da se ne napoveduje dosti in ne opozarja mnogo, ampak nas večkrat tako iznenadi, da človek niti ne utegne ne, da bi se zavaroval sprčo njeza.

Seveda nas takle poletni dež prav nič ne zaboli, in čeprav pridemo do kože premočeni domov, ne bomo zato zboleli, kot bi jeseni ali pozimi, saj se brž preoblečemo v suho, in dež, oziroma ploha, nam ni niti več v mislih. Kar nam pa bolj brodi po glavi, so pa premočena oblačila, klobuk, torbice... vsi ti predmeti, ki moče ne prenesejo brez posledic kot mi.

Če so obleke in plašči premočeni, jih moramo dati na obehalnik in obesiti na metlišče, ki ga damo med dvoje omar ali vrat, da oblačila prosto visijo. Obleko je treba tako razpogniti, da dobi spet svojo obliko, rokave in oprsje pa je nagajati s papirjem. Žepne lopute in ovratnik, skršene robove in obrobe razpognemo. Tako naj visijo in jih nato zlikamo po vlažni platneni krpi.

Pokrivala natakemo na poveznjene posode, krajevce razpognemo v pravo obliko in jih pustimo, da se posušijo. Pentlje podpremo z vložki iz lepenke, cvetlično listje in cvetje podpremo z vato.

Premočene bluze in obleke s takimi vzorci, ki se jim bo barva nemara razlezla, moramo kaj zmencati v mrzli milnici, jih izplakniti v jehihovi vodi, nato v čisti vodi. Nato jih damo na brisalke, ki jih vanje zavijemo in dobro pretlačimo, nato jih še napol vlažne razprostremo na prt (ruto itd.) in jih zlikamo.

Premočene, blatne čevlje nad vedrom z vodo brž do čistega skrtakamo (ali s krpicco naglo operemo) in jih nato nategnemo na kopito; če pa nimamo kopit, damo v čevlje krpe ali papir. Nato damo čevlje, ležeče, na polenčke in ko se posušijo, jih namažemo z običajnim mazilom.

Torbice iz laka ali drugega usnja najprej do suhega obrišemo, nato jih namažemo z mažo za čevlje in jih obrihamo s krpo, da se svetijo. Potem damo v torbico papir in že očisto obesimo na prosto, da se posuši. Če je torbica iz blaga, damo vanjo veliko papirja, in ko je suha, jo je treba polikati, sicer ne bo več lepa.

Premočene aktovke in kovčeve takoj obrišemo s suho krpo, zlasti pa ključavnice. Če se poznajo deževne kaplje na usnju, namažemo usnje z voskom za parkete in nato dobro obdrgnemo, da se usnje svetli. Namažemo pa usnje lahko tudi z barvastjo mažo za čevlje.

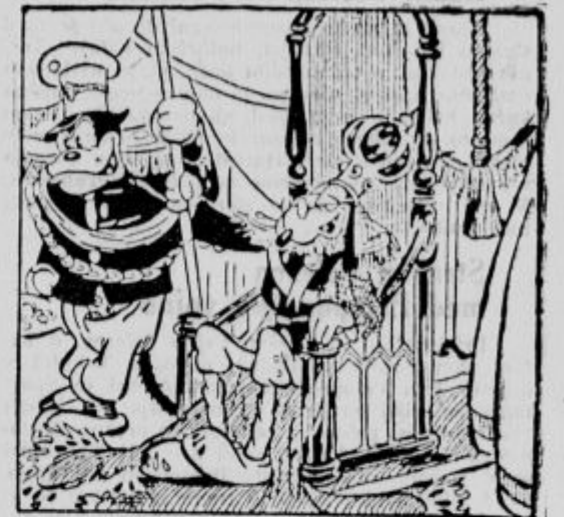

»Da bi bila mlada« — to je dandanes želja vseh žensk, tudi tistih, pri katerih ne more biti to nič drugega kot želja. Tako so se naša dekleta odvadila, da bi si želela biti na videz starejša in modrejša, ampak se povsem zavedajo svoje cvetoče mladosti. Zdaj ni nič več potrebno, da bi mladi ženski generaciji pridigovali, da je najpreprostejša preprostost najbolj poudarja prelepi cvet mladosti, ki se nikdar ne povrne.

Na slikli je nekaj primerov za poletne obleke, ki bodo našim hčeram brez dvoma všeč. Na desni je lična platnena obleka s štirioglatim izrezom, ki se mu pridružita dva našita žepka. Krilo je razširjeno z globoko gubo ali je sešito kot hladno krilo. Šivi so poudarjeni z dolgimi volnenimi ali vrvičastimi vbodi. Za pranje prilike je v sredi obleka iz pikčaste

Mišek POŠTNI PILOT

Strahota! Poveljnika zrakoplova sta torej njegova dva najhujša sovražnika, nebesna razbojnika — Strclj in Svetožrc. Torej ta dva, oblečena v čudovito kraljevsko uniformo, sta zijala vanj in mežikala z očmi.

Mišek se je odločno postavil in vprašal: »Kaj delata tukaj, potepina? Kaj hočeta od mene?«

»Za zdaj nočeva nič,« se je nesramno zagrohotal Svetožrc.

Oblečen je bil kot kralj. Celó krono je imel na glavi, v roki pa žezlo!

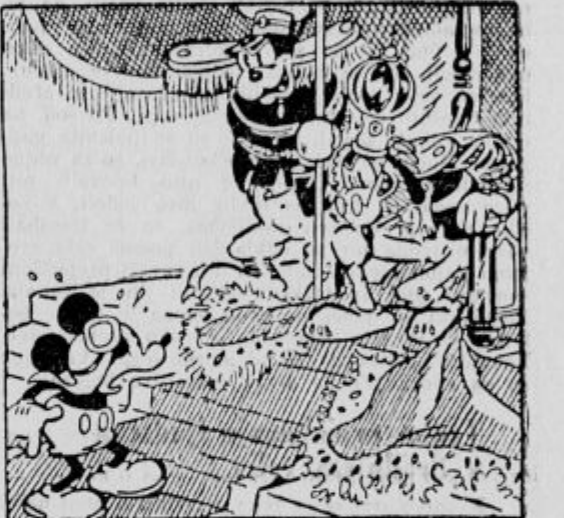
»Midva sva oblast,« je dejal zmagovalno.

»Midva imava največji in najboljši zrakoplov svetla!«

Strclj se je smehljaj in buljil v Miška izpod čela, a Svetožrc je nadaljeval:

»Bogata sva. Zaplenila sva dve sto poštinih vreč denarja in vrednostnih papirjev.«

Mišku se je začelo svitati.

»Vsega imava v izobilju,« je Svetožrc nadaljeval, »in zdaj imava tudi tebe v rokah. To pot nama pač ne boš ušle!«

Najbolj hitro od vseh dreves raste drevo kaurin v Indiji. V desetih letih zraste do 30 metrov visoko.

Aleksandrit je dragulj, ki menja svojo barvo. Podnevi je temnomoder, ponoči pa črn.

Krokodilske samice so jako skrbne matere. Jajca polagajo na breg na blazine iz mehkih bilk in jih pokrivajo s protjem.

Na sprednjem delu je naplečnik nabran med dvema gladkima progama, ki tvorita v sredi dve pentli. V pasu je vsa širina nabrana v tretji progi, ki tvori pas in je tudi zavezana v pentljo. Višek obleke mladega dekleta je obleka, ki se spredaj zapenja z gumbi in je zlasti primerna za šport. Na levem rokavu je velik, pisan monogram. V hladnih dneh se bo prilgel kostum; krilo iz križaste volne in ipica.

Otroci na otoku Kubi ne poznajo druge slabičice kot sladkorni trs, ki ga pridno žvečijo.

Človeški nos razlikuje več ko šest in pol tisoč raznih vonjav.

V nekaterih krajih na otoku Kuha je navada, da hodi mickar s kravo od hiše do hiše in kar sproti namolze mleko, kolikor ga kdo zahteva.

Kužne bolezni so izpreminjale obraz zgodovine

Ošpice, gobavost, kuga, jetika, sifilis, kolera, gripa in legar: šibe božje za človeštvo tekom stoletij

Razne kužne bolezni so imele tekom stoletij velik vpliv na nadaljnji razvoj zgodovine. Zaradi svojega nenadnega pojava, zaradi hitrosti, s katero se širijo in občutkom nemoči, ki ga vzbujajo v prizadetem človeštvu, kužne bolezni, močno demoralizirajo ljudi, ki so preostali ter dostikrat rušijo zakone in družabni red.

Kužne bolezni med starimi narodi

Znano je, da so kužne bolezni divjale že med starimi Egipčani, Perzijci, Indijci in Kitajci. Točnih podatkov o tedanjih šibi božji, ki je prišla nad omenjene narode, nimamo in tudi ne vemo, kakšna kužna bolezen se je med njimi razširila. Vemo samo to, da mnogo bolezni, ki jih že omenja sveto pismo, še danes muči človeštvo. Garison omenja v svoji zgodovini medicine med drugim gobavost. Ni pa izključeno, da so stari narodi že poznali tudi jetiko.

Strašna bolezen med Peloponeško vojno

Prvo veliko in strašno kužno bolezen, o kateri nam poroča zgodovina, popisuje Tukidid v svojem delu Peloponeška vojna. Atenci in Spartanci so prišli navzkriž ter nasprotja niso mogli rešiti mirnim potem in so segli po orožju. Bratolovna vojna je divjala polni dve leti. Spartanci so v močnih naletih pustošili atensko pokrajino. Pred njimi je šel strah in trepet. Ljudstvo se je preplašeno in zbegano zatekalo v Atene, kjer zanje v nobenem oziru ni bilo preskrbljeno. Zato je kmalu v prenapolnjenem mestu izbruhnila neka kužna bolezen. Zdravniki so bili pred njo brez vsake moči in njenega širjenja niso mogli zavestno ustaviti ter so bili Atenci prepričani kugi na milost in nemilost. Bolezen je prišla z vročino v glavi. Oči so postale kmalu krvave. Nastopilo je tudi vnetje. Ljudje, katerih se je prišla ta bolezen, so kihali in so dobili hrapave glasove. Bolezen se je nato počasi spuščala v pljučne organe ter je povzročala močno kašljanje. Ko je zajela želodec, so ljudje močno bruhal. Večina bolnikov je tudi zelo trpela od številnih krčev. Pri nekaterih so bili redkejši, druge so pa spet stalno napadali. Vročina pri teh bolnikih je bila tako visoka, da niso mogli prenašati na sebi nobenega pokrivala. Na nje so morali stalno paziti, da ne bi poskakali v hladno vodo. Ker niso mogli spati, so bili tudi živčno zelo razdraženi in so silno obnemogli. Če je bolnik vzdrljal vse te stopnje bolezni, se je kuga preselila od zgornjih in srednjih telesnih organov v roke in noge. Povsod, na prstih, rokah, nogah in obeh so se pojavila gangrena. Mnogi bolniki, ki so ostali živi, so za vedno izgubili spomin. Trupel se niso lotevale niti plice roparice. Ker pa ljudje niso vedeli, v koliki meri je bolezen razširjena, so se izogibali eden drugega ter so odklanjali pomoč celo svojemu najbližjemu. Tako so bili reveži prepričani samemu sebi in teži usodi, ki jih je čakala. Zdravniki še danes ne vedo imena te kužne bolezni, ki je zelo razredčila atensko prebivalstvo. Nekateri mislijo, da je bil morda legar, katerega so pa spremljale še druge nalezljive bolezni.

Težke preizkušnje ljudstva v Srednjem veku

Kronike srednjega veka razgrinjajo pred nami težke udarce, ki so padali na ljudstvo. Lakota in neke čudne bolezni so dostikrat desetkovale prebivalstvo velikih pokrajin. Ošpice so postale že periodična bolezen. Močno se je razširila tudi gobavost in je s svojimi strašnimi ter ostudnimi ranami zaznamovala na tisoče in tisoče nesrečnikov. Naglemu razvoju te težke bolezni je mnogo pripomogel vpad Saracenov v Evropo. Posebno je bila gobavost razširjena v jugozahodni Evropi, kjer so jo splošno poznali samo po imenu »arabska bolezen«. Močne medsebojne trgovinske zveze raznih dežel v področju Sredozemskega morja so prav tako zelo pospeševale razvoj gobavosti.

Od časa do časa se je oglašala še druga bolezen, ki ni bila nič manj strašna ter je imela smrt tudi pri njej bogato žetev. Ta bolezen je pri ljudeh povzročala pesimizem. V Evropi se je javljala v X., XI. in XII. stoletju pod imeni »sveti ogenj«, »ogenj sv. Antona« in »pekleni ogenj« ter je dobesedno pokončala vse prebivalstvo v več deželah. Pri tej bolezni je izgledalo, kakor da bi silen notranji ogenj sežigal svoje žrtev. Bolnikom so včasih roke in noge najprej počrnele, nato pa odpadle. Če je pa kdo ostal živ, je bil siromak vse do svoje smrti. Nek zgodovinski zapisek iz tedanjih dni pripoveduje, da je ta bolezen v nekaj dneh pokosila samo v štirih francoskih provincah 40.000 ljudi.

Križarske vojne so prinesle s seboj nove bolezni

Mnogo novih bolezni so prinesle v Evropo tudi križarske vojne. Predvsem so odprle pot novi nevarnosti: podgani. Kljub vsemu raziskovanju se učenjakom še do danes ni posrečilo, da bi v rim-

ski in grški zgodovini našli kako sled o podgani. Zato je čisto verjetno, da je podgana tedaj živela še divja v arabskih in egipčanskih puščavah.

Prve podgane, ki so prišle v Evropo, so bile črne. Ker so dobri plezalci, so se hitro spravile na razne ladje. Prvič so jih opazili v XII. stoletju. V naslednjem stoletju jih je bila Evropa že polna. Ljudje tedaj še niso vedeli, da podgane prenašajo nalezljive bolezni ter so jih ljudje preganjali in pobijali samo zaradi velike škode, ki so jo povzročale po poljih. Zival se je pa kljub temu tako razmnožila, da so ljudje najemali posebne pokončevalce podgan, ki so se bavili samo s tem »poklicem«. Toda v XVIII. stoletju je navadno črno podgano pregnala druga strašnejša vrsta podgan, tako zvana norveška podgana, ki je prišla v Evropo iz Srednje Azije. Leta 1727. so te podgane v ogromnih množinah preplavale Volgo in se razširile po vsej Evropi. V Ameriko so prišle okoli leta 1775. in so se razširile tudi v tem delu sveta. V manj kakor dveh stoletjih so se razširile sploh po vsem svetu, razen v polarnih krajih ter povsod izpodrinile črno podgano. Podgane niso bile samo nevarne zaradi pokončevanja žetve, temveč zaradi številnih parazitov, ki žive na njih in s katerimi prenašajo največ nalezljivih bolezni, kakor kugo, pegasti legar, steklino in razne druge infekcije spirohetov.

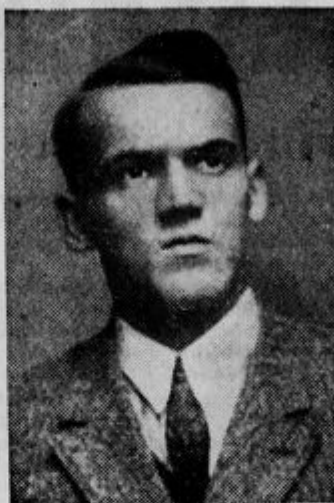
Najstrašnejša kuga na svetu je bila v XIV. stoletju

Številni zgodovinarji pripovedujejo o še več kugah, ki so divjale tako v Evropi, kakor tudi v ostalih delih sveta. Vsi se pa strinjajo v tem, da je bila kuga v XIV. stoletju največja in najstrašnejša epidemija, kar jih pozna zgodovina človeštva. Kuga je dobila tudi svoja imena. Ponekod so jo imenovali »črna kuga«, drugod spet »velika kuga«, v nekaterih krajih pa kar naravnost »črna smrt«. Pričela je najprej leta 1346. v Severni Kini, kjer je v dobrega pol leta spravila na drugi svet 13 milijonov ljudi. Potem se je pa pričela širiti tudi v Evropo po tedanjih velikih trgovskih poteh. Dežele, katere je obiskala ta bolezen, so skoraj namah opustele. Okoli Damaska in Jeruzalema sploh ni ostal nihče pri življenju. V Aziji je za to boleznijo umrlo 24 milijonov ljudi. Razširila se je tudi na vse Sredozemske otoke. Na Korziki in v Sardiniji je po tej bolezni ostala pri življenju približno ena tretjina prebivalstva. Vse drugo je pomrlo. V Genovi je n. pr. umrlo za to boleznijo 40.000 meščanov, v Benetkah 100.000 ljudi, v Padovi sta tej bolezni podlegli dve tretjini meščanov. V Bolonji in Ferrari je dnevno umrlo za to boleznijo do 2000 oseb. Iz teh krajev se je ta strahotna epidemija razširila v naše kraje in Nemčijo, kjer je za to boleznijo umrlo skoraj 1.250.000 ljudi. Poljska je tedaj za to boleznijo izgubila več kakor polovico svojega prebivalstva. Prav tako bogato žetev je imela ta kuga v Franciji, kjer je n. pr. v Avignonu pomrlo za njo 150.000 ljudi, mesto Arl je izgubilo polovico svojega meščanstva, Marseille pa dve tretjini. Iz Francije je kuga našla pot v Anglijo, kjer je divjala še huje. Zgodovinarji pripovedujejo, da se je pred njo rešil komaj vsaki deseti Anglež. Iz Anglije so jo trgovske ladje prenesle na Norveško, ki je tudi za to kugo izgubila dve tretjini svojega prebivalstva. Na otoku Islandiji je pa sploh pomrlo vse prebivalstvo ter se od tedaj pa vse do najnovejših dni otok nikdar ni mogel prav opomoči. V vsem je tedaj umrlo v Evropi 30 do 40 milijonov ljudi. Na Kitajskem in v Aziji prav toliko, tako da lahko računamo, da je ta kuga zahtevala kot žrtev 70 do 80 milijonov ljudi. Tedaj so umirali prav enako bogataši, kakor siromaki. Med drugimi je tedaj umrla norveška kraljica, sestra nemškega cesarja, burgundski vojvoda, francoska kraljica, aragonska kraljica in kastilijanski kralj.

Črna kuga je pa imela še druge strašne posledice, ker jo je spremljala socialna demoralizacija, ki je strahoto boleznijo še bolj povečala. Ljudje so dostikrat s kamenjem preganjali zdravnike, ker so se bali okužbe. Kuga je bila pogosto odločilni činitelj v vojni. Umrljivost ljudi je bila tolikšna, da je povsod nastopilo veliko pomanjkanje delovnih moči. Zato so bili tedaj delavci zelo dobro plačani. Za manjše kmete je bila kuga popolna propast. Nove kuge leta 1381., 1366. in 1377. so povzročile še večjo krizo socialnih odnosov.

Razdobje odkritij novih svetov v spremstvu novih bolezni

Kakor vsak dotedanji stik starega sveta s kakšnim novim delom, je tudi razdobje španskih odkritij novih dežel prineslo na svet nove epidemije. Med tretjim Kolumbovim potovanjem se je pojavila do tedaj neznan bolezen »rumena groznica«, ki je Kolumbove kolonije na Karibskih otokih popolnoma uničila. Rumena barva je bila strašilo za vse tiste, ki so bolezen preživeli ter so se jih po vrnitvi v domovino ljudje naravnost izogibali. Posebno bogato žetev je dobila ta nova

Zahvala

Ob priliki smrtne nezgode mojega moža Oman Franca, strojevodja v Mariboru, mi je uprava „Slovenca“ izplačala zavarovalnino

L. 3850*-

ker je bil moj pokojni mož redni naročnik in plačnik „Slovenca“. Za nakazano podporo se upravi „Slovenca“ najtopleje zahvaljujem.

Kljub težkim razmeram je uprava „Slovenca“ izplačala polno zavarovalnino takoj, s čimer je vodilni slovenski dnevnik „Slovenec“ ponovno dokazal, da je svojim zvestim naročnikom vedno v pomoč in ga zato vsakomur priporočam.

Z odličnim spoštovanjem

Paula Oman.

Plačujte naročnino „Slovenca“ v naprej! Obvarujete si tako lepo socialno podporo, ki je v nesreči zlasti v današnjem času močna pomoč!

bolezen med domačini krajev, ki so jih odkrili Španjolci. Tej bolezni so se pridružile nato še vse ostale bolezni, ki so jih belokožci prenesli med Indijance. Tako je jetika spremenila veliko otkov v same mrtvašnice. Še bogatejši žetev je pa imela jetika med Indijanci. Izgleda, da so Španci na vseh njihovih potovanjih spremljale stalno nalezljive bolezni. Tako so n. pr. na otoku Haiti ljudje umirali v tako velikem številu, da jih ni bilo mogoče pokopavati. Isti slučaj je bil v Mehiki, kjer je pomrlo toliko ljudi, da ostali niso mogli več obdelati zemlje ter je v deželi zavladala velika lakota. Vsa država Aztekov se je spremenila v eno samo pokopališče.

Osvajalci so v nove kraje prenesli tudi ošpice. Čeprav ta bolezen ni tako nevarna kakor prej omenjene, je tudi ona zahtevala veliko žrtev. Prvo Kolumbovo potovanje je bilo važno tudi za medicinsko znanost, ker ni odkrilo samo novih dežel, temveč je prineslo v stari svet tudi klice nove moderne kuge, ki razjeda še danes mnogo narodov.

Sifilis

ki so ji prinesli v Evropo Kolumbovi mornarji s Haitija. V Evropi se je prvič pojavila med francosko armado, ki je šla v Italijo oblegat Neapelj ter se je pozneje razširila povsod v Evropi. Španjolci, Italijani in pozneje Nemci so to bolezen imenovali »francosko bolezen«. Francozi se s to zaslugo niso preveč bahali ter so jo pripisovali drugim narodom. Ta moderna kuga je tedaj divjala tako močno, da so bili proti njej zdravniki brez moči. Žrtev te bolezni so bile pokrite s samimi tvorji. Bolezen se je širila tako hitro, da so ljudje mislili, da se prenaša tudi po zraku in z dihanjem. Vsa javna kopališča so tedaj zaprli. Da bi zadušili smrad, ki ga je povzročala ta bolezen, so ljudje v vedno večjih množinah pričeli uporabljati razne dišave. Sifilitiki so tudi

hitro izgubljali lase. Zato je prišla tedaj v močno nošnja dolgih las, brk in brade. Če se je pojavil kje nesrečnik brez las in brade, je postal vsem zelo sumljiv ter se ga je vse izogibalo.

Dalj časa je divjala tudi kolera

Pojavila se je najprej v Indiji, odkoder je prišla tudi v Evropo ter je zahtevala prvo žrtve dne 22. marca 1832. v Parizu. Od tu se je razširila po vsej Evropi in je po njej divjala pet let. Tej bolezni je podleglo nad milijon ljudi. V Rusiji 400.000, v bivši Avstriji 340.000, v Španiji 100 tisoč in v Franciji 95.000. Nove epidemije kolere so se pojavile v Evropi še 1847. in 1856. Zadnjič je divjala kolera v Evropi leta 1892. Toda strah, ki ga je ta bolezen povzročila povsod po svetu, je rodil dobre posledice ter se morata tako Evropa, kakor tudi Amerika za ves svoj higienski sistem zahvaliti samo koleri. Kolera je popolnoma spremenila način prehrane, zidanja stanovanjskih prostorov in industrijskih obratov.

Zadnja svetovna vojna je pričela v času, ko je bila medicinska veda že na zelo visoki stopnji. Zato so mislili vsi, da se velike epidemije ne bodo več mogle pojavljati. Toda vsi se še spominjamo, da je bilo drugače. V začetku leta 1918. se je v Ameriki in na Kitajskem nepričakovano pojavila neka nova bolezen,

Gripa

ki se je čez nekaj mesecev že pojavila tudi v Franciji. Najprej med vojaštvom, nato je pa zajela tudi civilno prebivalstvo. V treh zaporednih valovih je preplavila posamezne evropske dežele in pokosila okoli 20 milijonov ljudi.

Med zadnjo svetovno vojno je med bivšim avstrijskim vojaštvom precej razsajal tudi legar, ki je zahteval okoli 200.000 človeških žrtev.

Matija Malešič

41

V zelenem polju roža

Izvirna povest

Gospodar prinese temu, onemu vino na mizo, iz kuhinje je moral na pomoč dekle, ki se uči kuhe, natakarcica pa bi se morala imeti sto rok, če bi hotela postreči vsem takoj, ko naroče, in biti povsod, kjer jo kličejo. Cisto nepričakovano je navajilo danes toliko gostov. Gospoda slavi prihod novega geometra. Kako ga slavi! Govor za govorom, kar zvrstijo se ne morejo! Geometer naroča litre!

Kadar mora natakarcica v geometrovo bližino, skuša skriti svoj obraz, pogled poveša in noče pogledati geometru v oči. Geometer pa je prešeren in objesten, ko nalašč jo venomer kliče, naroča ko da se mu denar ne smili. Natakarcica res v trenutkih ne ve, kje se je držati glava, komu bi se prej odzvala. Ali vse v zmešnjavo, vzklile in govorjenje vse vprek natakarcica ne pogleda geometru v oči, pred njim poveša pogled, gleda, da čimprej odhiti iz njegove bližine. To se ji vselej ne posreži, zakaj geometer je središče družbe in večera, misli, da mora sam vse ukazovati in naročati. Čim poznejša ura, tem težje je natakarcici bežati od geometra. Gospoda je posedla okoli dolge mize, geometer v sredini, na mizi sami litri, zadnjo četrtinko je vrgel geometer pod mizo.

Oženjeni gospodje so odšli, od njih so ostali le tisti, ki so bili poznani, da odhajajo zadnji iz gostilne.

»Ribica! Kak je le ta geometer! Ribica ni nobeno žensko ime! Če je gostilna »Pri zlati ribici«, naj bo natakarcica Ribica? O, če je kje na svetu katera ženska večja reva ko je natakarcica! Kar se komu poljubi, ji reče. Za tarčo mora biti pijani gospodi. Svoje duhovitosti ne znate drugače in drugam stresati ko na ubogo natakarcico?

»Ribica, Ribica! Imenitno! Gospod z glavarstva, ki ne more nikdar mimo natakarcice, da bi je ne vščipnil, plane s stola, potrka z nožem po kozarcu. »Moj govor bo kratek, gospoda! Srce me silijo, tudi je moja dolžnost, da v imenu stalnega omizja gostov »Pri zlati ribici« izrečem gospodu geometru najtoplejšo zahvalo za njegovo duhovito domisljico. Mesece že streže našim želodecem, hladi in napaja naša žejna grla naša dična, naša draga in mila prijateljica Anica...«

Omizje ko v zboru: »Zivijo Anica! In dvigajo kozarce.

Natakarcico pri vratih prestreže gospodar, da ne pobegne. »Ne bodi detel! Razumi vendar šalote! Anica, Ančka, Anka, Anuška, Anutja, Ana. Imena, kakršnih je po svetu dovolj! Dekleta z imenom Ribica pa gotovo ni nikjer na vsem širnem božjem svetu. Kaj mislite, gospoda moja?«

»Ni ga! Ni ga!«

»Ančka, naša Ančka! Ime Ančke ni zate! Prenašam, prevajam, da je zate, ki si svet deklet, ki si čisto drugačna ko druge tvoje tovarišice! Šale ne poznaš, življenje ti ni cvetoč travnik. Posebno ime moraš imeti za svoje posebnosti, da se boš tudi ti smejala z nami in bila dobre volje ko mi. Ribica! Kak domisli! Gospod geometer, hvala vam zanj! Hvala vam, da ste nam vzeli iz sre in jezika besedo, ime, katerega smo čutili, pa ga

nismo mogli izreči! Dosedanja Ančka, odsedanja Ribica, pridli, da te krstimo na ime Ribica!«

Gospodar vleče natakarcico k mizi. Gospodje so vsi iz sebe, vse je vrglo s stolov, kozarce dvigajo proti njej, hrumi: »Zivijo Ribica! Geometer ji tišči svojo kupico v roko. Trenutek natakarcica porabi in se iztrga gospodarju iz roke. In pobegne v sobo za navadne pive.

Natakarcica ni sužnja, da bi počenjala z njo, kar jim pade v glave, ki so razgrete od vina. Da vas le sram ni, gospodje, izbirati za svoje norčije prav natakarcico, ki opravlja svoj težak posel le, da se na svetu pošteno preživi!

Je že za njo gospodar: »Gospodje kličejo, Anica!«

»Če opustijo svojo neslano šalo, grem! Če ne...«

»Če ne?« Gospodar grbanči čelo.

Natakarcica se vrne h gospodi.

»Ribica, o, Ribica! Pa si res ko Ribica, ki je človek ne more obdržati v roki, spolzi mu iz nje!«

»Ribica! Ribica! Od povsod in iz vseh strani: »Ribica, Ribica!«

Natakarcica stisne zobe. »Kdo me je klical.«

»Jaz že, če nihče drugi ne! Geometer jo ujamme za roko. »Če izpolniš drugim iz rok, meni ne boš, Ribica zlati!«

Natakarcica toliko da ne zavpije od bolečine. Gospod z glavarstva, ki je prej govoril, je posegel kar čez mizo z roko in jo vščipnil v vrat.

»Tak ti si zanimivost in skrivnost tega mesta?« Geometer jo tako stiska za roko, da jo boli. Ko se mu skuša izviti, se mora čisto obrniti z glavo proti njemu, mora mu od blizu pogledati v oči.

Težko sope natakarcica. Ali je natakarcica cunj, ob katero si sme vsakdo obrisati roke?

Hipoma jo geometer izpusti. Debelo ji zre v oči. »Ribica! Kje sva se midva že videla?«

Natakarcica je rdeča v obraz že od napora, ko se je skušala izviti iz geometrovih rok. Rdeča je v obraz od bolečine, ker jo je tisti gospod z glavarstva tako surovo in neusmiljeno vščipnil v vrat. Ničesar ne odgovori geometru. Pobira po mizi prazne skodelice, v katerih je prinesla črne kave, glavo globoko sklanja na mizo.

Geometer ne odneha: »Gospodje, skrivnost in zanimivost vašega mesta poznam! Dekle, od kod se poznava?« Brezobzirno jo ulovi za brado in ji obrne obraz k sebi. »Anica... Anica... Ančka... Anuška... Čakaj, da premislim?... Anica... Anica... Ali si bila natakarcica, ko sva se srečala v življenju?«

Natakarcica se komaj opravi geometrovih rok.

»Govori, Ribica! Tedaj kajpa še nisi bila Ribica! Anica... Anica... Kje sva le že trčila skupaj? Pa nisi bila tedaj kaj drugega, ne Anica... Zini vendar!«

»Zaman, gospod geometer! Na natakarcici jo mučite, ne razodene vam ničesar iz svojega življenja! Saj prav zato pravim, da je zanimivost in skrivnost našega mesta!«

Geometer zacmaka z jezikom in tleske s palcem in sredincem desnice. »Ko nalašč zame, gospoda! Ne veste, kako ljubim zanimive in skrivnostne ženske! Ribica, pripravljaj se! In skoči za njo, da ji odpre vrata. »Lepa si, Ribica, primoj dunaj, da si lepaka ji pošepeta.

(Nadaljevanje prihodnjič.)

Iz športnega življenja v Trstu

Triestina hoče pridobiti tri ljubljanske nogometaše
Italijansko prvenstvo v hoji

Trst, v začetku avgusta.

Tržaško športno življenje je kljub vročemu poletju živahno. Dasi še vedno trajajo počitnice nogometnih klubov, pa imamo zato vsako nedeljo več drugih zanimivih športnih prireditev. Tako je zadnja nedelja bila v ospredju zanimiva prijateljska tekma v tenisu Ljubljana - Trst. Bilo je to letos prvo srečanje med italijanskimi in slovenskimi športniki, pa je razumljivo, da je vzbujalo zaradi tega še večjo pozornost.

Športni stiki med ljubljanskimi in tržaškimi tenisom so že stari. Prvo srečanje je bilo že leta 1937. v Ljubljani, kjer je tržaška ekipa premagala reprezentanco Ljubljane s 4:2. Nato je sledil revanšni nastop v Trstu, v katerem so tržaški teniški reprezentanti zopet zmagali. Leta 1939 sta bila zopet dva nastopa - v Ljubljani in Trstu. To pot pa je bila sreča mila ljubljanskim reprezentantom. V Ljubljani so zmagali z visoko razliko 5:1, revanžno tekmo v Trstu pa je prekinil hud naliv pri stanju 3:1 za Ljubljano. V vseh navedenih štirih tekmah so sodelovale samo moške ekipe.

Nedeljski - peti - nastop ljubljanskih in tržaških teniških reprezentantov je bil še zanimivejši, ker so sodelovali prvič tudi teniske igralke.

Drugi športni dogodek zadnje nedelje je bilo italijansko prvenstvo v hoji na 10 km, ki se je vršilo na igrišču Littorio.

Hoja kot športna panoga se v Italiji že dolgo goji ter so se prve državne tekme vršile že leta 1919. Zanimivo je tudi, da je Italija prva letos sprejela nemški predlog, naj bi se v mednarodnih športnih srečanjih zamenjal troskok s tekmo v hoji. Tekmovanja v hoji so na 10 in 25 km. Tekma na 25 km je bila nedavno v Milanu; v odličnem času je zmagal popularni športnik Pino Crescevec. Državno prvenstvo na 10 km pa je bilo sedaj v Trstu. Sodelovalo je 25 tekmovalcev, od teh je prišlo 20 na cilj, 5 pa jih je odstopilo. Zopet je

zmagal z veliko premočjo Pino Crescevec v času 48.8 minut. Crescevec ima odlično izdelan stil ter izdriži vso progo vedno v popolnoma istem tempu, kakor ura. Drugi je bil Malaspina (Milan) v času 48.56, tretji Maleraba (Benetke) 49.2. Še štirje nadaljni tekmovalci so rabili za to dolgo progo manj kot 50 minut, dokaz, da razpolaga Italija s številnimi dobri močmi za to disciplino.

Se meseca avgusta bodo trajale nogometne počitnice, potem pa se spet pričnejo tekme v italijanskem prvenstvu, v katerem igra odlični tržaški nogometni klub Triestina vedno važno vlogo. Triestina se za start v prvenstvu dobro pripravlja ter si je ojačila svoje vrste tudi s tremi slovenskimi nogometaši, bivšimi člani SK Ljubljane. To ojačanje je bilo tem bolj potrebno, ker ima Triestina nekaj svojih dobrih sil pri vojakih, drugi njeni konkurenti v Italiji so pa tudi poskrbeli za ojačanje svojih ekip ter so si pridobili nekatere najboljše igralce splitskega Hajduka in na nekaj italijanskih nogometašev, ki so se vrnili iz Južne Amerike, kjer so nastopali v tamošnjih prvorazrednih klubih.

Krožna kolesarska dirka: Gorica-Ljubljana-Trst-Gorica

Velike priprave za prvo italijansko krožno kolesarsko dirko skozi novo pokrajino dokazujejo, kako važna in pomembna je ta športna prireditev. Priprave so v rokah najvišje italijanske športne organizacije CONI. Vsi večji italijanski klubi so dobili vabilo na to prireditev in gotovo se je bo udeležilo prav lepo število italijanskih kolesarjev, med katerimi bomo videli tudi najboljše. »Gazzetta dello Sport« bo ob tej priliki izdala posebno številko, v kateri bodo vse podrobnosti, tiče se te dirke, ter mnogo fotografij. Dalje bodo po zaslugi Eksc. Visokega Komisarja Graziolija v Ljubljani, kakor tudi v vseh večjih krajih naše pokrajine, skozi katero bo šla proga, posebni premijski štarti. Zvezni tajnik v Gorici, narodni svetnik Molino, na katerega iniciativo se bo ta dirka vršila, je dal razen že določenih nagrad še tri posebne nagrade, ki naj bi pripadle trem prvim vojakom, ki bi bili med dirkalci. Najbrže pa bo tudi nagraden s posebno nagrado prvi, ki bo došel na prelaz pri Logu ob Črnem vrhu nad Idrijo, kjer je najvišji vzpon 852 m. Nadzorniki bodo postavljeni v Godovcu, Ljubljani in Trstu. Edini postanek, na katerem se bodo dirkalci okrepčali, bo v Ljubljani. Nagrade so: prvak celotne dirke prejme 2250 lir, drugi 1500 lir, tretji 900 lir, četrti 750 lir, peti 600 lir, šesti 450 lir, sedmi 375, osmi 300, deveti 225 in deseti 150 lir. Nagrade neverificiranim dirkačem pa so: prvemu 350 lir, drugemu 250 in tretjemu 150 lir. Posebne nagrade, ki se bodo določile šele pozneje, bodo javljene dirkalcem tik pred štartom. Častna nagrada je pokal glavnega direktorja narodne Fašistične Stranke, ki je preložen za eno leto, in bo podeljen klubu, ki bo med prvimi petimi imel največ svojih članov. V trajno last preide klub, kateremu bi bil ta pokal podeljen trikrat, čeprav ne v zaporednih letih. Štart je v Gorici in teče proga skozi Ajdovščino, Col, Črni vrh nad Idrijo, Godovci, Kalce, Logatec, Vrhniko, Log, Ljubljano, Log, Vrhniko, Logatec, Kalce, Planino, Katjo vas, Postojno, Razdrto, Senožeče, Sežano, Opčino, Trst, Štivan ob Timavju, Tržič, Roke, Redipulje, Foljan, Zagrad, Gradsko, Faro ob Soči ter nazaj v Gorico. V celoti je dolga 256 km.

Planinci — oglejte si Kočevsko!

Planincem je malo znan ta del naše ožje domovine. Kočevska deželica zasluži vso pažnjo s krajepisnega in planinskega stališča. Zeleni pašniki, pisana polja, svojevrstne prijazne vasi, v temni, hladni, brezkončni gozdovi označujejo to zemljo. Kdor si želi poletnega hladu, miru in počitka v zdravem planinskem zraku, oplojenem s prijetnim vonjem bora in smreke, naj poseti Kočevsko, kjer dosežejo gore višino nad 1200 m. nekatere s krasnim razgledom in bogato planinsko foro.

Slovensko planinsko društvo je tudi v tem predelu Ljubljanske pokrajine skrbelo za zavetišča. Gozdariji v gozdarskih hišah dajo na razpolago prenočišče v opremljenih sobah članom SPD, ako se izkažejo s člansko izkaznico, oevrovleno od društva za tekoče leto. Dovoljenje za prenočevanje v imenovanih postojankah si je treba preskrbeli pred posetom teh hribov polom SPD v Ljubljani. Za posetnike Gorenjskega Snežnika prideta v poštev čuvainica v Mrzlem studencu in gozdarska hiša v Ravnah, za posetnike Borovskih hribov gozdarska hiša v Ravnah, za posetnike Stojne (Fridrihštajna) pa lovska kočna na Stojni, od koder da ključ čuvar Kaštanev v Livolu, in za posetnike Roga gozdarska hiša na Rogu. Pri posetu vseh teh predelov na Kočevskem pa morajo planinci paziti, da ne delajo hrupa v gozdovih in ne plašijo divjadi. Z uporabo gori navedenih gozdarskih koč imajo člani SPD nadaljnjo ugodnost, da najdejo zavetišče na svojih izletih po planinskem predelu Kočevske. Kdor želi še podrobnejših informacij o izletih na Kočevsko in o uporabi gozdarskih koč, naj se oglasi v društveni pisarni SPD v Ljubljani.

Poskusna polja za nevihte

V pokrajini Absroth pri Hebu so ustanovili prvo nemško poskusno polje za nevihte. Na številnih mestih so postavili krajše jeklene palice, ki postanejo od udarcev strel magnetne. Čim močnejši je »nebeški ok«, tem močnejše je tudi stanje magnetičnosti. Z navedbo stanja magnetičnosti ti je potem prav lahko izračunati moč in številnost udarcev strele. Na podlagi opazovalnih podatkov hočejo raziskovalci strele dognati, zakaj na enem ali drugem mestu tako pogosto udarjajo strele. Rezultati tega dela bodo gotovo zelo važni in bodo prav gotovo tudi vplivali na novo izdelavo strelodvoda.

Živilske karte za pse

Z uvedbo živilskih kart skoraj v vseh državah, ki so prizadele od vojne, so prišle v precejšnjo zadrego ljudje, ki so vsa leta imeli domače pse. Za te se je v zadnjem času zavzelo v Parizu Osrednje društvo za varstvo živali in je merodajni oblasti poslalo vlogo, s katero prosi za izdajo živilskih kart tudi za pse. Svojo vlogo utemeljuje s podatki, da so bernardinci visoko v Alpah rešili že neštoto človeških življenj, potem da večji psi opravljajo tudi druga koristna dela in da koristijo policijskih poslov ni treba še posebej poudarjati. Razen tega je izvoz rasnih psov iz Francije igral precej važno vlogo. Oblast je prošnjo omejenega društva ugodno rešila ter je izdala živilske karte tudi za pse, toda samo v omejenem številu. Tega se psi, če bi jim kdo prevedel to dolžitev na njihov jezik, gotovo ne bodo razveselili, ker bo vsak posamezni slučaj pretresal poseben odbor, ki bo odločal, če je dotični pes vreden karte ali ne, ali bolje rečeno, če bo dotični pes še nadalje lahko beval in se veselil življenja ali pa ne.

Česa vsega niso izračunali ljudje...

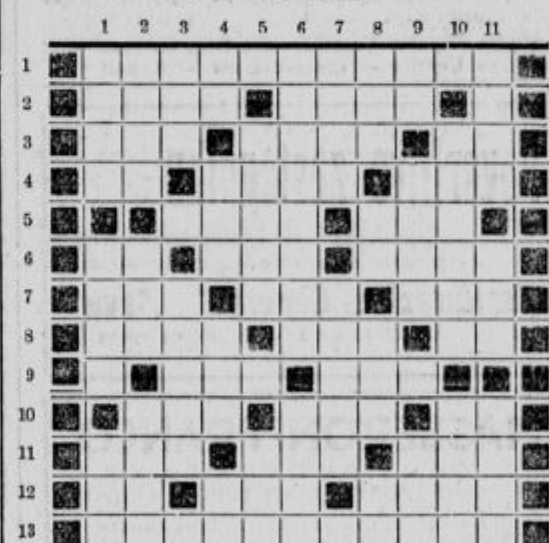
V polovici prejšnjega stoletja je živel na Dunaju dvorski svetnik, ki je 1. aprila 1877. povabil vse svoje prijatelje na posebno slovesnost. Stari svetnik je namreč tega dne slavil 25. letnico, odkar je prvič stopil v svojo stalno gostilno. Od tedaj pa do dneva slovesnosti je vsak dan v gostilni obedoval in večerjal. Jubilarje je o povzilih količinah hrane vodil točno knjigovodstvo ter je ugotovil, da je v 25. letih plačal gostilničarju za kosila in večerje 12.000 forintov. Za ta denar je pa od njega dobil: 18.250 žemelj, 28 veder juhe, 91 in tri četrti centov mesa, 33 centov prikuh, 58 veder vina in 342 veder piva.

Nekaj let pozneje je pa neki Amerikanec izračunal, da moški povprečno preklepejajo po tri ure na dan. V minuti izgovore približno 100 besedi, ali v eni uri 28 strani v veličini osmine pole. Iz tega sledi, da vsak moški tedensko izgovori 600 strani ali letno 52 debelih knjig.

»In ženske?« so ga radovedno vprašali prijatelji.

»Za, nisem tako dober matematik, da bi mogel to izračunati!«

Križanka

Vožoravno: 1. Slovenski pisatelj. — 2. Konec očenaša — starogrška denarna enota. — 3. Oblika vodne gladine — preveč štedljiv — kratka za športni klub. 4. Ploskovna enota — poziv — kratko žensko ime. — 5. Boječ — beloglavi jastreb. — 6. Dva soglasnika v začetku abecede — očka — vrsta pesnika. — 7. Huda tatvina — del naslova — del voza. — 8. Streha — turški oblastnik — igralna karta. — 9. Gleda, opazuje — kratko žensko ime. 10. Poje, zaužije — kratko moško ime — električna enota. 11. Število — skrajšano žensko ime — tako (lat). — 12. Egiptovsko božanstvo — kratko žensko ime — del stene. — Na v p i č n o: 1. Otok v Malajskem arhipelu — del napisane besede — orodje. — 2. Mož po katerem se imenuje sarajevska mošeja — drevo — ne mlad. — 3. Glasnik — kasno. — 4. Veznik — strast — ribniški vzklík — vrsta pesnitve. — 5. Ne sedeti, temveč — zemlja. — 7. Japonsko mesto — svetopisemska oseba. — 7. Zločinškega dejanja — povratno osebni zaimpek — veznik — predlog. — 9. Kratica za besedo »človek« — krasno, prijetno na pogled — vsebuje. — 10. Zapravstje, vrsta — rešen. — 11. Pokrivalo — del spovedi — rednica, vzgojiteljica.

MALI OGLASI

V malih oglaših velja pri iskanju službe vsaka beseda L 0.30, pri ženitovanjskih oglaših je beseda po L 1.—, pri vseh ostalih malih oglaših pa je beseda po L 0.60. Davek se računa posebej. Male oglase je treba plačati takoj pri naročilu.

Službe

Dobe:

Hlapca
za vsa kmečka dela sprejem takoj. Plača 150 lir. Cimerman Martin, Studene 4, p. D. M. v Polju.

Praktikantinja
za pisarniško službo, večjo strojepljajo — sprejem. Ponudbe na upravo »Slov.« pod »Urna« 10198.

Postrežnica
sprejemem trikrat tedensko. Zaloška c. 1/I, desno.

Več čevljar. pomočnikov
in čevljarica vajenca — Tyrševa c. 37/b, Poštni dom.

Dekle
Inteligentno, za vsa hišna dela, ki zna tudi kuhati, iscem k mali boljši družini. Naslov v upr. »Sl.« št. 10.228.

Tekačico
mlajšo, s kolesom, sprejem. Naslov v upr. »Sl.« št. 10.238.

Služkinjo
pridno in pošteno, sprejem v službo takoj ali s 15. avgustom. Ponudbe na upr. »Slov.« pod »Pošte« na služkinja 1941« 10227.

Služkinjo
za vsa hišna dela, iscem. Nastop 15. avgusta. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 10.242.

Natakarico!
Zadružna gostilna v Ljubljani sprejme takoj v službo popolnoma izvežbano natakarico. Pisane ponudbe, katerim naj se priloži slika in v katerih naj se navedejo rojstni podatki ter dosežanje zaposlitve, prosimo poslati upravi lista pod »Zadružna gostilna« št. 10.274.

Službe

Jstejo:

Uradnica
s popolnim znanjem knjigovodstva, trgovskega in političnega računstva, slovenske in nemške korespondence, slovenske in nemške stenografije ter strojepljajo, isče primerne zaposlitve. — Ponudbe v upravi »Slov.« pod »Začetnica« št. 10.140.

Mizarski pomočnik
vajen furnirskega dela, isče primerne zaposlitve, najraje s hrano in stanovanjem. Naslov v upr. »Slov.« št. 10.211.

Iščem mesto
žagovodje ali manipulant, imam dolgoletno prakso ter sem vešč vseh pisarniških poslov, kakor tudi vsake manipulacije trdega in mehkega lesa. Ponudbe na upravo »Sl.« pod »Žagovodja« 10.146.

Jurist
s sedmimi leti sod. prakse in sodniškimi izpitom, isče primerne zaposlitve. Ponudbe na oglas. odd. »Slovenca« pod »Jurist« št. 10.259.

Krojaški pomočnik
isče mesto Naslov v upr. »Slov.« pod št. 10.191.

Postrežnica
isče zaposlitve. Gre tudi prati na dom. — Naslov v upr. »Slov.« št. 10.193.

Učiteljica
isče primerne zaposlitve, najraje v pisarni, ev. na dom. Ponudbe z navedbo plače na upravo »Slov.« pod št. 215 — 10.195.

Pletilja
izučena, isče službo v svoji obrti ali pa kot pomoč gospodinjki k boljši hiši. Naslov v upr. »Sl.« pod št. 10.215.

Mesto gospodinjje
isče samostojna, dobra kuharica, simpatična, znanost, čista, varčna in vsestransko poštena. Polize se v Gledališki 16, podprtiličje.

Inteligentka
s perfektnim znanjem nemščine isče kakršnekoli zaposlitve. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 5000 — 10.139.

1000 lir nagrade
dobi, kdor mi preskrbi stalno delo v Ljubljani. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 9984.

Učitelj
ki obvlada italijansko in francosko, pristljen zapustiti svoje mesto — prosil kakršne koli zaposlitve. Pisarna, instrukcije, postrežba pri bolnikih, delo v naravi ali kar koli. Ponudbe upr. »Slov.« pod »Škro-mene« št. 10.266.

FIERA DEL REICH SEJEM-RAJHA

AUTUNNO 1941 LIPSIA JESEN 1941 LIPSKO

APERTURA 31 AGOSTO OTVORITEV 31. AVG.

NOTEVOLI RIDUZIONI FERROVIARIE • ZNATNI POPUSTI NA ŽELEZNICAH

Rappresentante Onorario Regionale per Lubiana • Častni pokrajinski zastopnik za Ljubljano

Ing. TÖNNIES — LUBIANA — TYRŠEVA 33 — TEL. 27-62

Prodano

Inkarnat deteljo
in repno seme dobite pri Sever in Komp., Ljubljana, Gosposvetska c. 5.

Pleskarji, slikarji!
Oljnatih barve, ribane na pravem lanenem firnežu, laki in emajli-laki, slikarsko milo, razni firneži, suhe barve in karbolni najugodnejše pri inž. Kerže Pavel, Ljubljana, Rudnik 24, tel. 44-76.

Prodaj
4000 kg slame in 10.000 kg sena, Kavčnik, Dragomer št. 9, p. Brezovica. Polize se tudi: Vrhovec, Borštnikova 8 — Vič.

Otroški voziček
globok, ugodno prodaj. Cena 200 lir. Naslov v upr. »Slov.« št. 10.169.

Prodaj
posteljo in športni voziček. Bielewelsova cesta 5, hišnik.

»Negnil«
proti gnolibi krompirja, repe, cvetnih čebulic, gomoljev itd. 1/2 kg zadostuje za 1500 kg, velja 18.50 lir. Inž. Prezevlj, Ljubljana, Wolfova ulica 3, tel. 34-73.

3 moške obleke
dobro ohranjene, za srednje postav, prodaj po ugodni ceni. Sv. Petra c. št. 59.

Posteljo
iz smrek. lesa, snažno, z žično vlogo in afrik modroce, prodaj. Naslov v upr. »Slov.« pod št. 10.230.

Visok plin. štedilnik
naprodaj. Naslov v upr. »Slovenca« št. 10.262.

Smoking
nov, ugodno naprodaj. Naslov v upr. »Slovenca« pod št. 10.263.

Zaboje
slatinske, ca. 100 komad., prodaj »Metalla«, Gosposvetska cesta 16.

Kupimo

Steklenice
Fr. Jožefove grenčice — kupimo. Drogerija Kanc, Ljubljana, Židovska ul. 1.

Star aluminij
kupi vsako količino Rupena-Lutz - Ljubljana VII, Siška.

Volnene odpadke
kupujem po najvišjih cenah. R. Višnjavec, Vozarski pot 1, Ljubljana.

Vsako količino medu
kupim. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Med« št. 9329.

Suhe gobe
kupujem po najvišjih cenah. R. Višnjavec, Florjanska 37, Ljubljana.

Brzoparilnik
dobro ohranjen, kupim. Černe Franc, Zaloška cesta 183.

100 kg medu
kupim ali zamenjam za sladkor. Ponudbe na upr. »Slovenca« pod »100 kg« št. 10.204.

Kovine in steklenice
plača najboljšo »Metalla«, Gosposvetska c. 16.

Otroški voziček
globok, malo rabljen, kupim. Ponudbe pod št. 11-10.272 upravi »Slovenca«.

Vajenci

Dekle
z malo maturo se želi izučiti v trgovini. Naslov v upr. »Slov.« št. 10.206.

Vajenko
za specializirano trgovino v Ljubljani isčem. Naslov v upr. »Slov.« 10.194.

Vajenko
sprejme šivilja. Naslov v upr. »Slov.« št. 10.222.

Vajenca
sprejemem. Kleparstvo in instalacije vodovodov Gustav Puc, Tržaška c. 9.

Vajenca
ki ima veselje do tapetniške obrti, takoj sprejemem. Kobilica Avgust, Tyrševa cesta 36.

Razno

Monograme za robce
in perilo, gumb, gumbice, entel, ašur, predtisk izvršimo takoj. Tamburiranje oblek, vezanje perila.

Matek & Mikeš
Ljubljana, Frančiškanska ulica nasproti hotela Union

Milo za britje
Vam nadomesti krema »LA PALOMA«, ki v vsakem oziru prekaša najboljša mila za britje. Dozaj po 1 kg 23 lir. Inženir Kerže Pavel, Ljubljana, Rudnik 24, tel. 44-76.

Prevoznitvo
Prevoz kuriva, selitve in vsakovrstnega blaga vam izvršimo točno, solidno in zanesljivo po solidnih cenah. Prevoznitvo Belčić, Vidovdanska c. 4, telefon št. 28-83.

Dospela je svetovnoznana italijanska pristna
oranžada
Zahtevajte isto v vseh boljših lokalih!
M. Gerovac,
telefon št. 28-95.

Berite
Slovenca
in oglašujte v njem!

U najem

Prazen lokal
takoj oddam. Naslov v
upravi »Slov.« št. 10.264.

Vinotoč
izborna idoč, zaradi smrti
oddam. Koncesija - samo
ljubljanška - se lahko
prenese. Breg št. 2. r

Les

Hrastove deske
popolnoma suhe, debeline
18/55 mm, po 4m dolge,
prodam. Cimperman, To-
pol, p. Begunje pri Ra-
keku. (1)

Rappresentanze
importanti assumonsi
per vasta clientela Ita-
lia Referenze di primo
ordine.

Studio Tecnico Commerciale Rag. Carone -
Avv. Cerillo - Cimarosa, 84 - Napoli

Poverljive zastopnike

v vseh večjih krajih ljubljanske
provincije sprejmeta zavarovalnici
Assicurazioni Generali in **Sava**
Ljubljana - Sv. Petra cesta 2

MASSERONI FRANCO

RAPPRESENTANZE
ESPORTAZIONE-IMPORTAZIONE
Frutta-secca e conservata - Frutti canditi -
Alimentari - Coloniali ogni conserva - Vini -
Liquori - Acque minerali - Listini prezzi e
campioni a richiesta - Telefono 260837
MILANO - V. C. POERIO No 17
o direttamente al giornale Slovenec

CARTA PER POSTA AEREA „IMPERO“ PISEMSKI PAPIR ZA ZRAČNO POSTO

CARTELLE da 50/50 fogli e buste
BUSTONI da 10/10 formata QUARTINA
BUSTONI da 10/10 formata OLANINA
RICHIEDETELA OVUNQUE
MAPE a 50/50 pismi in ovitki
ZAVITKI 10/10 formata QUARTINA
ZAVITKI 10/10 formata OLANINA
ZAHTEVAJTE GA POVSOD
„LA NUOVISSIMA“ - VIA PORTAMEDINA, 44 - NAPOLI

Dotrpel je po dolgi mučni bo-
lezni naš ljubljani soprog, očka,
stari očka, stric in tati, gospod

Ivan Benkovič

ravnatelj zemljiške knjige v pokoju

8. t. m., previden s tolažili svete vere.
Na zadnji poti ga bomo spremili v
nedeljo 10. avgusta 1941 ob 4 popol-
dne z žal - kapela sv. Andreja - k
Sv. Križu.

Ljubljana-Kamnik-šk. Loka, 8. 8. 1941.

Zalujoče rodbine:

Benkovič, Kotnik, Preželj, Pollick.

Sobe

Prazno sobo
veliko, oddam s 1. sep-
tembrom. - Franc Kos,
Gregorčičeva 5/L. (s)

Opremljeno sobo
lepo, takoj oddam. Naslov
v upr. »Slov.« pod 10219. (s)

Sobo
s številnim, v boljši
hiši oddam eni ali dvema
solidnim osebam. Na-
slov v upr. »Sl.« 10.229. (s)

Zastopstva
važna, se sprejmejo za
obširno klientelo v Ita-
liji. Prvovrstna pripo-
ročila.

Studio Tecnico Commerciale Rag. Carone -
Avv. Cerillo - Cimarosa, 84 - Napoli

Avto-motor

BMW 500 ccm/NSU 250 ccm
dobro ohranjena motorna
kolesa in varilni aparat
karbit, takoj kupim. Fr.
Jereb, Polhov gradec. f

Poltovorni avto
z dovoljenjem vožnje za
vsako uporabo, zelo ugod-
no prodam ali zamenjam
za vsako blago. - Ogled:
Tržaska cesta 9 ali tel.
št. 26-97. f

Bencin
se ne bo več dobilo in
se z njim brez izjeme ne
bo smelo več voziti. Zato
si pustite predelati Vaš
osebni ali tovorni avto
na pogon z ogeljem v
specialni Generator
delavnici, Tyrseva 13,
Figovec (levo dvorišče).

Poizvedbe

za živali:
750 lir nagrade
dobi, kdor izsledí konja,
oddanega v Ljubljani -
Vilj pionirskemu bataljo-
nu. Konj ima na glavi
srednje veliko liso, belo
grivo, barve rujave, star
5 let, žig štev. 8, lepega
križa, bolj živ, siten pri
kovanju. Med prvima no-
gama ima malo bulico;
visok 155x179 cm. - Rus
Anton, Segova vas 9, po-
sta Loški potok. e

Glasba

**IZDELOVANJE
HARMONIK**
**JOS. FLEISS
LJUBLJANA**
TYRŠEVA C. 35
ZAHTEVAJTE CENIK

Živali

Švicarsko kožo
lepo, ugodno prodam.
Gmajnar, Mala vas št. 78,
Ježica.

Več zajcev
prodam. Berdnik Albin,
Podsmreka, p. Dobrova
pri Ljubljani. (j)

Denar

Finanserija
event. tihaga družabnika
iščem k dobičkanosnemu
podjetju; potrebni kap-
ital 25 do 30 tisoč lir. Po-
nudbe pod »Dobičkanosno
št. 10.243« upr. »Slov.«

Posestva

»REALITETA«
posredovalnica nepremi-
nin, kupi takoj po naj-
višjih dosegljivih cenah
vsako nepremičnino v
Ljubljani in na deželi. -
Prešernova 54-I., poleg
trafike - tel. 44-20. p

Mlin na motorni pogon
dober, nov ali rabljen, v
brezhibnem stanju, ku-
pim. Ponudbe s točnim
opisom in ceno na upravo
»Slov.« pod šifro »Mlin«
št. 10.209. (p)

Enostanovanjsko hišico
lično pri cesti, oddam v
najem. Jare, Dvor št. 3.
p. Polhov Gradec. (n)

Trgovsko hišo
lepo, dvonadstropno, na
glavem trgu v manjšem
mestu Ljubljanske pokra-
jine, zaradi stalnega od-
mora prodam. Ponudbe
na upravo »Slovenec« pod
»Ugodna prilika« 10.187. (p)

Dve gozdni parceli
na Vrhniki, lepi, v izmeri
8300 m² in 7400 m² - pro-
dam. Informacije dá Jo-
sip Brenčič, Vrhnika, Ob-
potoku 1. (p)

Trgovsko hišo
s 3 trgovskimi lokali in
več stanovanji, v sredi-
šču Ljubljane, prodam za
500.000 lir. Ciglič, Mestni
trg 11/L. (p)

Prodaja - kupuje
hiše, vile, parcele, pose-
stva in gozdove. Zajec
Andrej, realiteta pisar-
na, Tavčarjeva ulica 10,
tel. 35-64. p

Parcelo
prodam za enonadstrop-
nico poleg Bežigrada. -
Ponudbe nasloviti upravi
»Slovenec« pod: »Ljub-
ljana« št. 10.273. p

Zlatnina

Vsakovrstno zlato
briljante in srebro
kupi po najvišjih cenah
A. Božič, Ljubljana
Franciškanova ulica 8

**Staro zlato,
zlato zobovje
in srebrne krone**
kupujem po najvišjih cenah
A. KAJFEŽ
trgovina s urami in zlatnine
prednja delavnica za
popravlila vsakovrstnih ur
Ljubljana, Miklošičeva 14

**Vsakovrstno
zlato kupuje**
po najvišjih cenah
CERNE, juvelir, Ljubljana
Woltova ulica št. 8

Pohištvo

Otomane
spalne, v različnih bar-
vah, ugodno prodam, Go-
sposka ul. 11, tapetnik. (1)

Spalnice in kuhinjo
ter omaro prodam. Ivan
Škrjanc, Bizovik 44. s

Spalnice in kuhinjo
moderno, po nizki ceni
prodam mizarstvo Velka-
vrh, Krakovska ulica 7,
Ljubljana. s

Modroce

patentne posteljne mreže,
otomane, moderne kauče
in fotelje nudi solidno in
po nizki ceni

Rudolf Radovan
tapetnik
Ljubljana, Mestni trg 13

Kolesa

Ženska in moška kolesa
prodam; ogled tudi v
nedeljo dopoldne. - Fan-
tini, mehanik, Celovška
cesta 42, dvorišče.

Italijanska kolesa
Legnano in tudi druge
znamke, moška in žen-
ska ter športna, prodaja
ugodno »Triglava«, Res-
ljeva cesta 16.

Damsko in moško kolo
novo, najfinerši italijan-
ski sport model, z orig.
Pirelli gumami, skoraj
za vsako ceno naprodaj.
Generator delavnica, Tyr-
seva cesta 13, Figovec
(levo dvorišče).

Stanovanja

Najhitreje oddaste
sobo ali stanovanje za-
nesljivim strankam, do-
brim plačnikom, potom
pisarne »REALITETA«,
Prešernova 54, poleg tra-
fike. Za najemodavce po-
sredovanje brezplačno. l

Pouk

Oblastv. koncesionirana
šoferska šola
za poklene šoferje in
amaterje

I. Gaberšček
bivši komisar
za šoferske izpite
Kolodvorska ulica št. 43
Telefon šte. 28-28

ITALVISCOSA

Corso Vittorio Emanuele No. 37-39

MILANO

Società per la vendita esclusiva delle fibre tessili
artificiali viscose prodotte da:
Družba za izključno prodajo viskoznih umetnih tekstilnih
vlakn, ki jih izdelujejo:

Snia viscosa

SOCIETÀ NAZIONALE INDUSTRIA APPLICAZIONI VISCOSA

Sede Sociale e Direzione - Sedež družbe in ravnateljstvo:
MILANO, Via Cernaia No. 8

Stabilimenti - Podjetja: Altessano, Casale Monferrato, Ceri-
ano Laghetto, Cesano Maderno, Cismone del Grappa, Cocquio,
Ferrara, Reggio Emilia, Apuania, Magenta, Pavia, Torino La-
vorati, Torino Meccanica, Torino Stura, Torviscosa, Varedo,
Venaria Reale, Venaria Solfuro, Vittorio Veneto, Voghera, Bar-
cellona (Spagna), Città del Messico (Messico), Oporto (Portogallo).

Cisa viscosa

COMPAGNIA INDUSTRIALE SOCIETÀ ANONIMA VISCOSA

Sede Sociale e Direzione - Sedež družbe in ravnateljstvo:
ROMA, Via dei Sabini No. 4

Stabilimenti - Podjetja: Concorezzo, Cusano Milanino, Este,
Gragnano, Napoli, Padova, Pedrengo, Ranzanico, Rieti, Roma,
Terni, Collestatte, Torino.

**Società anonima italiana per le fibre
tessili artificiali già chatillon**

Sede Sociale e Direzione - Sedež družbe in ravnateljstvo:
MILANO, Via Conservatorio No. 13

Stabilimenti - Podjetja: Castiglione Dora, Ivrea, Vercelli,
Rho, Pogliano, Motta S. Damiano, Trino Vercellese, Apuania,
Novara.

FERRAMENTA TRIESTINA

Società a g. l. - družba z o. z.
TRIESTE (105) - Via G. Carducci N. 22
FORNITURE INDUSTRIALI
EDILI E NAVALI
INDUSTRIJSKE OPREME
ZA STAVBE IN LADJE
Specialità:
Utensileria - Ferramenta -
Minuteria - Articoli tecnici
Posebna izdelava:
Hišno orodje - Železne drob-
narije - Tehnični predmeti

ZAHVALA. Vsem, ki so našega nepozabnega očeta, de-
deka, tasta in strica, gospoda

Josipa Tomšiča

šolskega upravitelja v pokoju

spremili na njegovi zadnji poti in ga obsuli s tolikim
cvetjem, kakor tudi vsem, ki so v naši žalosti z nami so-
čustvovali, se najtopleje zahvaljujemo.

Maša zadušnica se bo brala v ponedeljek 11. avgusta
ob 6.30 v župni cerkvi sv. Frančiška v Šiški.

V Ljubljani, dne 10. avgusta 1941.

Zalujoči ostali.

MILAN JAGER MEHANIČNA PREDILNICA
STERILIZIRANO 115° C FUŽINE
ŽIME NAJUGODNEJŠI NAKUP
sv. PETRA CESTA 17
IZ LASTNE PREDILNICE
LJUBLJANA

ČETRTI GOST

Roman.

»Ali imate ključke njegovega stanovanja?«
»Imam.«
»Prosim,« je posegel v besedo sir Stanley, »do-
volite, da bom še jaz nekaj vprašal!«
Merrywall je vstal in stopil k mizi. Vzel je
smotko iz ust in je pogledal Reordena izpod svojih
nočnikov.
»Poslušajte me zdaj. Povedal vam bom vse,
kako se je ta reč razvijala. Tako bo šlo bolj naglo.
Vi le pokimate z glavo, če bo prav, kar bom go-
voril, ali pa odkimajte, če ne bo prav. Torej vi ste
šli gor v Heyevo stanovanje, da bi ga pospravili.
Hey pa je prej, preden je odšel, nekaj izpil, ali ne?«
Reorden je pokimal.
»Nekakšen koktejl, ali ne?«
Reorden je spet pokimal.
»Prav. Vi ste umili posodo za mešanje koktej-
lov, poplaknili ste vse steklenice in ste počedili
kuhinja. Vendar niste pospravili vsega stanovanja.
Tamle v spalnici, na primer, še zdaj leži obleka
tako, kakor jo je bil Hey pustil. Zakaj niste opra-
vili svojega dela? Zato, ker ste dobili v kuhinji
različne steklenice s pižama, med njimi je bila tudi
steklenica izvrstnega žganja. Z več strani nam je
bilo potrjeno, da ste tisto noč, ko je bil izvršen
umor, trdno spali v svojem stanovanju. In zakaj?
Zato, ker ste sedeli v kuhinji in se nalivali s pi-
jaco, namesto da bi bili pospravljali stanovanje,
prav dotlej, ko ste se spomnili, da utegne priti že
Hey domov. Takrat ste šli v svoje stanovanje, a
ker je bila steklenica že skoraj prazna, ste jo od-
nesli s seboj. To je bilo nekako dvajset minut
pred enajsto uro ponoči, malo prej, preden se je vrnil
Hey. Ali je res?«
Reorden je nekaj časa molčal, nato pa je rekel:

»No, pa tudi, če bi bilo res, ali je to kak
zločin?«
»Kakšen zločin neki?« ga je pomiril sir Stan-
ley. »Kaj takega se dogaja tudi v najboljših hišah.
Zdaj pa pridemo do najvažnejše točke, in vi, glejte,
da nam poveste vse po pravici, veste, čisto res-
nico! Ali ste šli vi prej, preden so vas stražniki
zbudili, še enkrat iz hiše?«
Reorden je nekaj časa gledal krog sebe. Sled-
njič je previdno dejal:
»Kako naj pa jaz to vem!«
»Dobro premislite!«
»Ne morem se spomniti.«
»Prav. Če ste bili zares tako pijani...«
»Pijan? Jaz - pijan? Od tistih ubogih ko-
zarčkov žganja? Mislite, da nisem slišal, kako so
sredi noči razbijali po vratih?«
»Po katerih vratih?«
»Po zadržanih. Nekdo jih je bil odprl in jih
pustil odprta. Ko sem slišal, kako razbijajo po
njih, sem jih zaklenil in še zapahnil z verigo. To
je bilo tako krog polnoči in četrt na eno.«
»No, to je vse, kar smo hoteli zvedeti od vas,«
je sir Stanley pokimal z glavo. »Lahko odidete.«
Ko je Reorden odšel iz sobe je Masters brž
pobral svoje papirje in dejal:
»Zdaj smo ga pa zasačili. Morilec je v moč-
niku. Zdaj...«
A mahoma se je zavedel, da sta pričujoča San-
ders in Murcia, zato je brž utihnil, zakajšal in
dodal:
»Kako bi bilo, sir Stanley, če bi šla v drugo
sobo na kratek pomenek? Peelard in Raighit, vi-
dva pojdiota po onega detektiva od družbe »Ar-
gue« in se držita vseh navodil, ki vama jih je dal
sir Stanley. Pojdita in glejta, da bosta čim prej
nazaj!«
Nadzorniku se je zdaj jako mudilo. Sir Stan-
ley je komaj utegnil pozdraviti novodošle znan-
ce, ko ga je Masters že poklical v spalnico in je zaprl
vrata za njim. Prišedši gostje so bili Blystoneova

gospa, gospa Sinclairova in sir Dennis Blystone.
Prihajali so drug za drugim ko v sprevodu.
»Zdaj se bo pa začel cirkus,« je Sanders za-
šepetal Murciji, a v njuno veliko začudenje sta bili
videti obe dami povsem mirni in nista kazali no-
benih znakov sovražnosti.
»Kje pa naj pustiva obleko, Dennis?« je z za-
molklim glasom vprašala Blystoneova.
»Kar tam v sobi,« je dejal razburjeno Bly-
stone. »Saj jaz ostanem itak kar v suknji.«
»Malo si lica podrgni, Murcia,« je pozdravila
gospa Blystoneova svojo hčerko, »tako blede si!
A vi ste doktor Sanders, kaj ne? Moj mož mi je
že povedal, da niste v službi policije. Pojdite sem,
gospa Sinclairova! Ne vem, ali poznate mojo hčer
Murcio?«
Pobožila je svojo hčerko po licu, a »hčerka«
je kar otrpnila, dasi se ji je to svidenje obeh go-
sp vendarle dobro zdelo. Sinclairova je smeh-
ljaje se pozdravila Murcia, ona pa je komaj poki-
mala z glavo.
»Nekaj ti moram povedati, drago moje dete,«
je dejala nato Blystoneova. »Midva z očetom te
bova za nekaj časa zapustila. Sklenila sva, da bova
odpotovala. Šla bova na dolgo potovanje, nemara
kar na pot okoli sveta.«
»Izvrstno! Veselim se z vama!«
»Tudi jaz upam, da mi bo veselo pri srcu.
Očka se je spet začel bal, da mu policija zaradi
tiste strašne atere ne bo hotela dati potnega lista,
a sir Stanley ga je glede na to povsem pomiril.
Ladja se odpelje ta teden. Potovala bova šest me-
secev.«
»Kraeno!« je vzkliknila Murcia »Potem se bo-
sta vrnila vprav za k moji poroki.«
»Za?«
»...K moji poroki! Za veste, jaz sem se za-
ročila z doktorjem Sandersom.«
»O, kakšno presenečenje!«
Sanders se je nalahno priklonil.

»Mislim sem, da vam o lepši priliki to spo-
ročim, gospa Blystoneova. Midva se bova - pro-
sim le trenutek! - se bova poročila in sicer pe-
tega septembra v moji občini. Vse je že urejeno.«
Prvi hip se mu je zazdelo, ko da bi gospa
Blystoneova hotela burno ugovarjati, vendar je
bilo videti, da je Sandersovo odlično ravnanje
dobro vplivalo nanjo.
»Draga moja,« je dejala Murciji, »če si si že
izbrala tega gospoda za moža, se bojim, da se
ne bo dalo več dosti spremeniti. Vendar se bomo
moralih še pogovoriti o njegovi družini in njego-
vih premoženjskih razmerah, a o tem se bomo
že kasneje pomenili! Saj menda ne misliš, da bi
zato midva z očetom spremenila svoje načrte?«
»Bog varuj, mama!«
»Odpotovala bova še ta teden,« je ponovila
gospa in se je prijazno okrenila h gospe Sincia-
irovi, rekoč:
»Ali ste že bili kdaj na potovanju okoli sveta,
gospa Sinclairova?«
»Se nikoli,« se je ta nasmehnila.
»Bržkone ste bili zmeraj preveč zaposleni s
svojim delom... in drugimi zadevami. Prepri-
čana sem, da bo to potovanje meni in mojemu
možu jako dobro storilo.«
»Tudi jaz sem prepričana o tem, gospa Bly-
stoneova.«
A nemadoma je zašel ta pogovor povsem na
drugačen tir.
»Gospa Sinclairova, vaš mož, saj ste omoženi,
ali ne?« je prav nedejno vprašala Blystoneova.
»Nič več,« je mirno odgovorila Sinclairova.
»Moj mož je včeraj ponoči umrl. To se pravi, da
odkrito povem, me njegova smrt ni hudo prizade-
la. Je pač umrl, nekdo ga je umoril. Saj to je
tudi eden od vzrokov, počemu smo se nočjo se-
šli tukaj, ali ne gospa? Vi ste zmagali, res je; a
če vas bo ta zmaga osrečila, je pa drugo vpra-
sanje.«